НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	**Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького**
Освітня програма	**46164 Економіка**
Рівень вищої освіти	**Доктор філософії**
Спеціальність	**051 Економіка**

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – https://naqa.gov.ua/

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	**101**
Повна назва ЗВО	**Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького**
Ідентифікаційний код ЗВО	**02125622**
ПІБ керівника ЗВО	**Черевко Олександр Володимирович**
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	**https://cdu.edu.ua**

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

https://registry.edbo.gov.ua/university/101

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	**46164**
Назва ОП	**Економіка**
Галузь знань	**05 Соціальні та поведінкові науки**
Спеціальність	**051 Економіка**
Спеціалізація (за наявності)	*відсутня*
Рівень вищої освіти	**Доктор філософії**
Тип освітньої програми	**Освітньо-наукова**
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	**Магістр (ОКР «спеціаліст»)**
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	**Навчально-науковий інституту економіки і права**
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	**Кафедри: економіки та міжнародних економічних відносин, іноземних мов, філософії та релігієзнавства, українського мовознавства і прикладної лінгвістики, інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін, автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій, дошкільної освіти, моделювання економіки та бізнесу, економіки підприємства, обліку та фінансів, підприємництва і маркетингу, туризму та готельно-ресторанної справи, менеджменту та державної служби**
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	**м. Черкаси, бульв. Шевченка 81, корп. 1**
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	*не передбачає*
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	***відсутня***
Мова (мови) викладання	**Українська, Англійська**
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	**247731**
ПІБ гаранта ОП	**Білоус Світлана Петрівна**
Посада гаранта ОП	**Доцент**
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	**opp.bilous.svitlana@cdu.edu.ua**
Контактний телефон гаранта ОП	**+38(093)-931-80-87**
Додатковий телефон гаранта ОП	*відсутній*

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	4 р. 0 міс.
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

ОНП «Економіка» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – спеціальності 051 «Економіка» розроблена згідно з положеннями вітчизняних нормативних актів; враховує міжнародні стандарти та принципи, рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та вимоги стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 Економіка для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Програма відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та 8 кваліфікаційному рівню за НРК. Перша редакція ОНП була ухвалена рішенням Вченої ради Університету (протокол №6 від 28.04.2016 р.). Освітній процес і наукові дослідження здійснюються на базі кафедр та інших структурних підрозділів Університету в межах напрямів, що, зокрема, підтримуються державним фінансуванням. Підґрунтям для розроблення та реалізації програми стала багаторічна науково-дослідницька та інноваційна діяльність Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, а також розвиток наукових традицій, започаткованих професором І. Кукурудзою та професором Є. Кирилюком у межах спеціальності 08.00.01 – економічна теорія та історія економічної думки. Університет протягом багатьох років зберігає позицію регіонального лідера, виступає ініціатором численних науково-дослідницьких, культурно-просвітницьких і громадянсько-патріотичних проєктів https://cdu.edu.ua/mij-universitet/portret-chnu.html.
В університеті створено умови для розвитку наукових шкіл, зокрема, починаючи із 1998 р. ефективно і плідно функціонувала наукова школа проф. І. Кукурудзи, випускниками якої успішно захищено 2 докторських і 6 кандидатських дисертацій у галузі економіки. У 2019–2023 рр. гарант ОНП спеціальності «Економіка» проф. Кирилюк Є. М. забезпечував належну організацію та реалізацію програми підготовки здобувачів ступеня доктора філософії. Під його керівництвом було розроблено та оновлено навчальні плани, удосконалено зміст освітніх компонентів відповідно до сучасних вимог, здійснено підготовку та супровід акредитаційних процедур. З 2023 року проф. Кирилюк увільнений від виконання обов'язків гаранта у зв'язку із проходженням служби у Збройних Силах України. Його внесок у розвиток ОНП залишається вагомим прикладом професійної відповідальності та громадянської відданості.

Передумовами розробки ОНП стало і співробітництво з науковими установами Національної академії аграрних наук України, президією Академії економічних наук України, обмін досвідом із науково-педагогічними та науковими працівниками в Україні та за кордоном. З 2016 р. Університет отримав ліцензію на підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії (PhD) за спеціальністю 051 Економіка (наказ МОН України № 590 від 30.05.2016).
У процесі подальшої роботи над програмою задля її удосконалення були залучені стейкхолдери, зокрема представники роботодавців та фахівці у сфері економіки: А. Авраменко – Hr Generalist ПрАТ «МХП», І. Новицький – директор ТОВ «Об'єднана сільськогосподарська компанія»; М. Підгорний – директор ТОВ «ОА КАСКАД», В. Рудь – директор ТОВ «ВД Текс»; О. Машталір – директор ТОВ «Олекса Груп»; О. Міляєв – директор ТОВ «Карбон-Плюс», А. Півторак – директор ПП «Укргосптовари»; С. Колодій – д.е.н., професор, головний експерт з макроекономічного аналізу АТ «Райффайзен Банк Україна»; Т. Грігоріадіс – професор економіки, кафедра економіки, Інститут східно-європейських студій, Вільний університет Берліна (Німеччина); Т. Костишина – д.е.н., професор, завідувачка кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії Полтавського університету економіки і торгівлі; М. Семикіна – д.е.н., професор кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи Центральноукраїнського національного технічного університету; М. Зось-Кіор – д.е.н., професор кафедри менеджменту імені І. А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету; І. Франів – д.е.н., професор, завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та логістики Львівського торговельно-економічного університету, С. Василюк – д.е.н., старший науковий співробітник, професор кафедри технології біологічно активних сполук, фармації та біотехнології Інституту хімії та хімічних технологій Національного університету «Львівська політехніка»; С. Пасєка – д.е.н., професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи ЧНУ імені Богдана Хмельницького; В. Яценко – д.е.н., професор кафедри туризму та готельно-ресторанної справи ЧНУ імені Богдана Хмельницького, В. Здір – к.е.н, доцент, завідувач відділення економіки, обліку та фінансів Черкаського державного бізнес-коледжу.

ОНП «Економіка» регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до процесу підготовки докторів філософії зі спеціальності 051 Економіка, і за змістом і структурою спрямована на досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та ліцензійний обсяг за ОП

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	*З*	*ОД*	*З*
1 курс	2025 - 2026	10	3	0	0	0

2 курс	2024 - 2025	10	5	1	0	0
3 курс	2023 - 2024	40	39	1	0	0
4 курс	2022 - 2023	11	10	1	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	*програми відсутні*
перший (бакалаврський) рівень	**3525 Економіка підприємства** **39912 Корпоративне лідерство та управління персоналом** **33040 Міжнародна економіка** **19430 Економіка та економічна політика** **39914 Цифрова економіка** **4675 Економічна кібернетика** **19429 Економіка та бізнес** **39915 Бізнес-аналітика і міжнародна статистика** **7913 Економіка підприємтства** **7172 Економічна теорія** **19431 Моделювання економіки та бізнесу**
другий (магістерський) рівень	**27133 Економіка підприємства** **20287 Моделювання економіки і бізнесу** **3970 Економічна кібернетика** **20285 Економіка та бізнес** **4674 Економічна теорія** **20286 Економіка та економічна політика** **33042 Міжнародна економіка**
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	**46164 Економіка**

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	82642	27023
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	74776	19157
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	7866	7866
Приміщення, здані в оренду	1334	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:
- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	*ОНП_С1_2025.pdf*	7RV/NKu9C78jnhIb2ULc/nBUY4Mbw1ejrb/AK87ZmgQ=
Освітня програма	*ОНП_051_2024.pdf*	w7rptwEyl/uj6/IdGIoKnuTW2hdmXFWClp9ptRQBb4o=
Навчальний план за ОП	*С1 - економіка та міжнародні економічні відносини. НП.2025.pdf*	Fa3QnpJsd1IPMJG5UKEtvj44nYPpQ2YadgnKJl+Bj6w=
Навчальний план за ОП	*051 Економіка. НП 2024 (1).pdf*	mlgXwTmc/Rt5mzk5tOjmV2kdAHMBIjvpkE4N+4iDXpA=
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій	*Відгуки з пропозиціями та рекомендаціями від роботодавців.pdf*	V3rJShBz8Lpk+8FNMEWSZ5adjJz8QhRQCJLVhzXslIU=

наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)		
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	*Таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (1).pdf*	bZz55vLTWEY460zV8CeZe5VF2dIb72CLtDmPEh4m2MM=

1. Проєктування освітньої програми

Чи освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти? Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

ОНП розроблено відповідно Положення про освітньо-наукові програми третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького (https://drive.google.com/file/d/1p2Lou7oLhcqwHJW4vikakocPCnPQ3MPB/view). ОНП була оновлена у 2022 році відповідно до затвердженого Наказом МОН України №434 від 10.05.2022 Стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 Економіка для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. ОНП у 2024 році забезпечує отримання визначених стандартом програмних компетентностей і досягнення програмних результатів навчання, про що свідчать матриці забезпечення програмних компетентностей (ЗК і СК) та програмних результатів навчання (РН) відповідними обов'язковими компонентами (ОК1-ОК10) ОНП (п. 6 і п. 7 ОНП). Освітньо-наукова програма вирізняється наявністю позастандартних компетентностей і результатів навчання, що зумовлюють її унікальність та орієнтацію на розвиток умінь здобувачів започатковувати, планувати й реалізовувати наукові дослідження, результати яких сприяють розв'язанню економічних проблем на макро- та мікрорівнях. Особливу увагу приділено формуванню здатності трансформувати результати досліджень у власні інноваційні проєкти, що сприяють генеруванню нових знань і впровадженню інновацій в економічну практику на засадах сталого розвитку та академічної доброчесності (СК8, РН10). Набуття позастандартних СК і РН забезпечується такими обов'язковими компонентами ОНП, як ОК4 "Інтелектуальна власність", ОК8 "Сучасні стратегії та тренди економічного розвитку", ОК9 "Інноваційне підприємництво та управління стартапами"

Чи зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності)?

Професійний стандарт для спеціальності 051 Економіка відсутній. ОНП орієнтована на вимоги класифікатора професій ДК 003:2010 та Міжнародного стандартного класифікатора професій (International Standard Classification of Occupations 2008, ISCO-08).

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін (стейкголдерів)?
- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Процес формалізації мети та складників ОНП здійснюється за участю здобувачів шляхом врахування їх потреб через опитування та анкетування https://surl.li/mmtdgs, http://bit.ly/3Wa4jLJ, введення здобувачів різних років до робочої групи ОНП. До команди розробників ОНП залучались Т. Пісецька, Д. Грачов, О. Цокало, М. Пісецький, М. Мельниченко, В. Мельник, А. Соломенчук, С. Сватков, В. Лоян, М. Хоменко, М. Горященко, С. Бабій, В. Колодницький, І. Забажан, А. Черкащенко, О. Жученко, О. Скіданов, Д. Поковба. У ОНП 2022 р. було враховано пропозицію А. Заточні щодо включення до ВК дисципліни "Дослідження світових соціально-економічних систем". У ОНП 2023 р. враховано пропозицію М. Пісецького щодо зміни форми контролю для ВК з екзаменів на заліки з метою зменшення кількості контрольних заходів на другому курсі навчання і пропозиції І. Забажана та А. Соломенчука щодо внесення до переліку ВК таких дисциплін, як «Сталий розвиток регіонів», «Інформаційні технології в економічному аналізі та прогнозуванні». У ОНП 2024 р. за пропозицією В. Мельника щодо розширення можливості вибору здобувачами фахових дисциплін для формування «цифрового» вектору освітньої траєкторії здобувача включено дисципліну "цифрова економіка". Для досягнення мети ОНП додано позастандартні СК8 та РН10, спрямовані на розвиток здатності до міждисциплінарних досліджень і практичної реалізації результатів наукової діяльності. Реалізація ОНП ґрунтується на студентоцентрованому підході та створенні умов, що сприяють розкриттю наукового та професійного потенціалу здобувачів.

- роботодавці

Врахування потреб роботодавців та інших стейкхолдерів здійснюється через участь їхніх представників у формуванні змісту ОНП, експертну оцінку навчальних компонентів і практичну спрямованість досліджень. Завдяки цьому мета, ЗК, СК та РН забезпечують відповідність навичок майбутніх фахівців актуальним запитам ринку праці

та сприяють ефективній інтеграції випускників у професійне середовище.
Роботодавці на постійній основі залучаються до розроблення і модернізації ОНП як члени проєктної групи (А. Авраменко, І. Новицький, М. Підгорний, В. Рудь, О. Машталір, О.Міляєв, А. Півторак; С. Колодій), як респонденти при опитуванні (http://bit.ly/3Wa4jLJ), як учасники обговорення ОНП, як рецензенти (https://bit.ly/3J9FWe3). Проєкти ОНП доступні для ознайомлення та надання пропозицій, рецензій і фідбеків https://bit.ly/4ojJIQW. Представники роботодавців беруть участь у перегляді ОНП для вдосконалення її компонентів задля забезпечення актуальних для ринку праці компетентностей. Залучення практиків до освітнього процесу спрямоване на посилення його практичного спрямування (зокрема, головний експерт з макроекономічного аналізу АТ «Райффайзен Банк Україна» С. Колодій проводив відкриті лекції щодо макроекономічного прогнозування, А. Авраменко презентувала кейси діяльності ПрАТ "МХП"). У ОНП 2024 р. враховано рекомендації І. Новицького (запровадження модулів спрямованих на вивчення способів підвищення стійкості бізнесу в умовах нестабільності), В. Рудя (включення до програм дисциплін оцінки екологічних наслідків).

- академічна спільнота

Представники академічної спільноти долучаються до розроблення програми як члени проєктної групи (вітчизняні вчені - Т. Костишина, М. Семикіна, М. Зось-Кіор, І. Франів, С. Василюк, С. Пасєка, В. Здір, представники наукової спільноти з інших країн – Т. Грігоріадіс, В. Сацевич), як респонденти при опитуванні, як запрошені учасники обговорення ОНП засіданнях проєктної групи та кафедри економіки та міжнародних економічних відносин (http://bit.ly/42LwbcJ), як рецензенти ОНП (https://bit.ly/3J9FWe3). Науковці з інших країн долучаються до реалізації ОНП у якості гостьових лекторів (https://bit.ly/42G2AkZ). У ОНП 2024 р. враховано пропозиції: І. Франіва щодо включення тем, присвячених поданню грантових проєктів і пошуку грантового фінансування (зокрема в ОК09 "Інноваційне підприємництво та управління стартапами"). За пропозицією М. Семикіної додано до вибіркових дисциплін "Поведінкову економіку та економіку рішень". За пропозицією М. Зось-Кіора для врахування регіональної специфіки та розширення можливостей формування освітньої траєкторії аспірантів були додані теми до структури ОК щодо регіонального розвитку та вибіркова дисципліна "Аналіз та оцінка ресурсного потенціалу регіонів".

- інші стейкхолдери

Свої пропозиції, відкуки та рецензії на ОНП надавали представники роботодавців та фахівці у сфері управління, державні службовці, представники ГО, випускники (https://bit.ly/3J9FWe3). Серед форм співпраці член правління регіонального відділення «Українського союзу промисловців і підприємців» О. Машталір запропонував короткострокові програми «день у компанії» для ознайомлення з робочими процесами; проєктні практики з реальними замовниками та спільні дослідницькі проєкти з бізнесом. Випускник програми С. Мунька висловив готовність до співпраці у формі відкритих лекцій та консультуванні здобувачів, що досліджують фіскальну політику та податкову оптимізацію.
Серед пропозицій представників громадських організацій були пропозиції Н. Попової (ГО "Захист прав інтелектуальної власності") розширити дослідницькі напрями у сфері цифрової трансформації економіки, Big Data, штучного інтелекту (AI), FinTech, цифрових валют, економічної безпеки, поведінкової та експериментальної економіки, "зеленої" економіки, енергоефективності, сталого розвитку. О. Русева, голова ГО «Арт-Емес» запропонувала поглиблено використовувати інструменти цифрової аналітики, штучного інтелекту та big data у наукових економічних дослідженнях. Усі зацікавлені у якості ОНП особи можуть надати свої пропозиції, заповнивши анкету для опитування стейкхолдерів щодо якості та вдосконалення ОНП «Економіка», яка є доступною на сайті http://bit.ly/3Wa4jLJ.
Пропозиції зацікавлених сторін системно враховуються під час оновлення змісту та структури ОНП 2020-2025 рр.

Чи мета освітньої програми відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти?

Мета ОНП узгоджується з місією закладу вищої освіти, яка полягає у забезпеченні лідерства в підготовці висококваліфікованих фахівців і наукових кадрів, здатних забезпечувати інноваційний розвиток національної економіки, сприяти формуванню конкурентоспроможного людського капіталу, інтегрованого у європейський освітньо-науковий простір. ОНП спрямована на реалізацію стратегічних пріоритетів, визначених у Стратегії розвитку університету (https://bit.ly/4ofj3EU), зокрема у частині: розвитку наукового потенціалу університету; удосконалення науково-дослідницької, навчальної та інноваційної діяльності; гармонійного поєднання фундаментальності економічної освіти, практичної спрямованості підготовки здобувачів.
Зміст і структура ОНП відповідають положенням Стратегічного плану розвитку університету (https://bit.ly/4nSj4Pl) у частині формування у здобувачів освіти сучасного наукового світогляду, розвитку цифрових компетентностей і вмінь здійснювати наукові дослідження в умовах цифрової трансформації економіки. Важливою складовою реалізації ОНП є забезпечення міжнародної академічної мобільності здобувачів, участь у міжнародних конференціях, наукових заходах, спільних дослідженнях і проєктах. Це узгоджується з положеннями Стратегії інтернаціоналізації університету (https://bit.ly/4qeXRkg), що передбачає: розширення участі здобувачів у міжнародних освітніх і наукових заходах; апробацію результатів дисертаційних досліджень у міжнародному науковому середовищі; підвищення рівня інтеграції університету у європейський дослідницький простір.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки і спеціальності?

Мета ОНП визначена з урахуванням сучасних тенденцій розвитку економічної науки та спеціальності 051 «Економіка», що характеризуються цифровізацією, глобалізацією, сталим розвитком, інноваційним підприємництвом і зростанням ролі ризик-орієнтованого управління. Програма спрямована на формування

здатності здобувачів здійснювати наукові дослідження у цифровому середовищі, розробляти інноваційні економічні рішення та поглиблювати теоретико-методологічну базу сучасної економіки. Розвиток здібностей щодо самоорганізації, вміння самонавчатися, розвинути аналітичне мислення, приймати обґрунтовані інноваційні рішення, здійснювати й оцінювати якість бізнес-планування, прогнозування, мотивації, аналізування разом із володінням іноземними мовами, вміння працювати в мінливому бізнес-середовищі, здатність працювати автономно, пропонувати та впроваджувати нові ефективні проєкти є ключовими для сучасного фахівця, що відображено у ОК «Методологія та організація наукових досліджень в економіці», «Сучасні стратегії та тренди економічного розвитку», «Інформаційно-комунікаційні технології в наукових економічних дослідженнях», "Інноваційне підприємництво та управління стартапами" та програмних результатах, які відповідають викликам цифрової трансформації й потребам наукової спільноти та ринку праці РН08, РН09, РН10. У ОНП враховано нові вимоги, що полягають у формуванні особистості з новим економічним мисленням, спроможної ефективно використовувати інноваційні підходи у професійній діяльності.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку ринку праці, галузевого та регіонального контексту?

Стратегія розвитку Черкаської області на період 2021-2027 роки https://bit.ly/4n8CFtA стратегічною ціллю №1 визначає високотехнологічну, продуктивну, експортноорієнтовану економіку (SMART-спеціалізація регіону С.1 – Інноваційні агротехнології, глибока переробка сільськогосподарської продукції, висока якість продуктів харчування). У межах стратегії оперативною ціллю 1.1. є розвиток підприємницьких ініціатив та бізнес-економосистем, оперативною ціллю 1.4 – розвиток інноваційного сектору в економіці регіону. Фокус ОНП спрямовано саме на досягнення цих оперативних цілей. Крім того, ОНП відповідає вихідному індикатору Уніфікованої системи індикаторів для Державної стратегії регіонального розвитку, регіональних стратегій розвитку, а також Планів їх реалізації, а саме: індикатору Запровадження освітніх програм з урахуванням потреб високотехнологічного бізнесу, та вихідному індикатору Створення умов для поширення інноваційних знань та досвіду. Також для відображення регіональної спеціалізації до ОНП було включено дисципліни «Аналіз та оцінка ресурсного потенціалу регіонів», «Міжнародні стратегії економічного розвитку», «Бізнес-протокол (на англійській мові)». Мета та РН ОНП відповідають цілям Стратегії людського розвитку (https://surl.li/nozuco). ОНП відповідає пріоритетам Державної стратегії регіонального розвитку України (https://surl.lt/mahbmt), зокрема в частині підвищення конкурентоспроможності регіонів, розвитку людського капіталу, інноваційної та науково-дослідної діяльності, цифрової трансформації та сталого розвитку економіки

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм?

Для формування фокусу (унікальності) освітньої програми було проаналізовано низку ОНП із підготовки докторів філософії з економіки, зокрема в Сумському державному університеті, Полтавського університету економіки і торгівлі; Центральноукраїнського національного технічного університету; Полтавського державного аграрного університету; Львівського торговельно-економічного університету; Національного університету «Львівська політехніка»; Київського національного економічного університету. Їх аналіз вмотивував включення до ОНП дисципліни «Сучасні стратегії та тренди економічного розвитку», а також до пошуку свого фокусу (унікальності) ОНП, який би якісно вирізняв її серед аналогічних ОНП. Досвід провідних університетів дозволив інтегруватиу процес підготовки докторів філософії з економіки сучасні методи економетричного, просторового та поведінкового аналізу, що застосовуються у регіональних і макроекономічних дослідженнях; інноваційні підходи до управління сталим розвитком, зеленою економікою та енергоефективністю; інституційні та поведінкові аспекти економічних рішень, що відповідають розвитку міждисциплінарних досліджень; питання комерціалізації наукових результатів і розвитку інноваційного підприємництва, що формують навички практичної реалізації наукових ідей; академічну культуру та міжнародну комунікацію у науковому середовищі (наукове письмо, академічна доброчесність, міжнародні стандарти публікацій).

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням досвіду аналогічних іноземних освітніх програм?

Вивчення досвіду підготовки PhD з економіки в Манчестерському університеті, Університеті імені Макмастера (McMaster University), Варшавському університеті імені Кардинала Стефана Вишинського, університетів США, Ізраїлю та Польщі дозволило сформувати фокус ОНП, спрямований на сприяння продукуванню новацій та впровадження власних ідей здобувачів. Таким чином, закладено прикладну орієнтацію програми, орієнтацію на реалізацію здобувачами власних інноваційних ідей та бізнес-проєктів. Зокрема викладачі кафедри економіки та міжнародних економічних відносин неодноразово переймали відповідний професійний досвід колег у провідних університетах світу щодо: особливостей адміністрування результатів наукових досліджень аспірантів на глобальних науково-практичних форумах (керування панельними дискусіями з виступами PhD-пошукувачів на ASN 29th World Convention 2025, Колумбійський університет, Нью-Йорк, США – травень 2025); специфіки апробації результатів наукових досліджень аспірантами на міжнародних науково-практичних конференціях (участь в IMISCOE 2025 з виступами майбутніх докторів філософії, Дунайський університет Кремса, Кремс, Австрія – березень 2025); нюансів вибору предмету дисертаційного дослідження з огляду на актуальні для сучасної України наукові теми (участь у роботі Центру компетенцій міждисциплінарних досліджень України/KIU в Європейському університеті Віадріни, Франкфурт-на-Одері, Німеччина – 2024/2025); особливостей підготовки, написання, подачі до публікації та редагуванням окремих результатів дисертації в провідних зарубіжних фахових виданнях з подвійним сліпим рецензуванням (Білефельдський університет, Білефельд, Німеччина – 2023-2025); врахування сучасних тенденцій розвитку цифрових технологій, зокрема AI-додатків, та їх неоднозначного впливу на підготовку дисертаційного дослідження, його унікальність тощо (участь у регулярних обговореннях на семінарах з іноземними

колегами стосовно переваг і загроз використання для наукових пошуків таких цифрових інструментів, як Open AI ChatGPT чи Perplexity AI; Дунайський університет Кремса/ Білефельдський університет; Австрія/Німеччина – 2023-2025).

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

48

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

36

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

12

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Об'єкт, цілі, система освітніх компонентів ОНП цілком відповідає предметній області спеціальності 051 Економіка та Стандарту вищої освіти (Наказ МОН №424 від 10.05.2022). Об'єктом вивчення є теорія, методологія наукового дослідження, феномени, явища і проблеми сучасних економічних процесів та систем. Цілями навчання на ОНП є набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Освітні компоненти, включені до ОНП (https://bit.ly/4nTQjlm), становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей і програмних результатів навчання.
Обов'язкові компоненти охоплюють цикли загальної та професійної підготовки, що відображають ключові аспекти предметної області спеціальності. Цикл загальної підготовки (ОК1–ОК4, ВК1) спрямований на формування у здобувачів філософського та методологічного мислення, системного наукового світогляду, академічної культури, професійної етики, навичок наукової комунікації, у тому числі іноземною мовою. Цей цикл забезпечує розвиток універсальних дослідницьких компетентностей, необхідних для самостійного аналізу економічних процесів і тенденцій. Цикл професійної підготовки (ОК5–ОК10, ВК2–ВК4) зосереджений на формуванні у здобувачів глибинних знань з економічної теорії, методів економічного аналізу, моделювання, прогнозування, управління інноваційними процесами та використання інформаційно-комунікаційних технологій у наукових дослідженнях. У межах цього циклу реалізуються такі освітні компоненти, як «Інформаційно-комунікаційні технології в наукових економічних дослідженнях», «Філософія і культура наукового мислення», «Культура наукової мови», «Педагогічна майстерність у ЗВО», «Педагогічна практика» тощо.
Зміст обов'язкових компонентів спрямований на розвиток у здобувачів здатності до наукового пошуку, аналітичного мислення, формування нових концепцій економічного розвитку, а також уміння здійснювати педагогічну та дослідницьку діяльність відповідно до вимог сучасної економічної науки.
Таким чином, зміст освітньо-наукової програми повністю відповідає предметній області спеціальності 051 «Економіка», забезпечуючи взаємозв'язок між теоретичною підготовкою, науково-дослідницькою діяльністю та практичним застосуванням здобутих знань у сфері економічних досліджень.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Формування індивідуальної освітньої траєкторії відбувається згідно Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ (https://bit.ly/4omDWya) і забезпечується: вільним вибором теми дисертації з урахуванням попередніх наукових напрацювань і інтересів; плануванням показників у індивідуальних навчальному і науковому планах; реалізацією права вибору дисциплін (Положення про порядок формування варіативної складової індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти https://bit.ly/48rfpDs), реалізацією права на академічну мобільність і участі в наукових заходах (Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу https://bit.ly/3WEi5pZ); визнанням навчальних результатів, одержаних у неформальній освіті (Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти https://bit.ly/3KQQu2p). Реалізація права на перерву у навчанні регулюється п. 2.8 Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ, а також Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб у ЧНУ ім. Б. Хмельницького, а також надання їм академічної відпустки (https://drive.google.com/file/d/1s4tUfOvGk5OSCO9h4gkMxpLx6HmMOhAp/view)

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

На ОНП «Економіка» беруться до уваги інтереси та потреби здобувачів освіти. Структура і зміст освітньої програми

передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін.
Програмою передбачено чотири вибіркові компоненти (1 міжгалузева, з інших ОП та 3 вибіркових фахових) загальним обсягом 12 кредитів ЄКТС (25% загального обсягу ОНП) для 2 та 3 семестру навчання. Варіативний складник ОНП містить: 1) 10 міжгалузевих вибіркових дисциплін, розроблених викладачами з інших ОНП, здобувач обирає 1 з них (https://bit.ly/4qb69cY); 2) 15 вибіркових фахових дисциплін (https://bit.ly/4oske4h), здобувач обирає 3 з них (одну в другому семестрі та дві – в третьому). Вивчення вибіркових дисциплін регулюють "Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ" (https://bit.ly/4omDWya) та "Положення про порядок формування варіативної складової індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти" https://bit.ly/48rfpDs. Розроблений алгоритм вибору міжгалузевих і внутрішньогалузевих дисциплін із каталогу, який щороку оновлюється після перегляду та обговорення ОНП. Усі вибіркові дисципліни плануються з другого семестру навчання для того, щоб здобувачі робили свій вибір усвідомлено та у відповідності до власних наукових інтересів і потреб, маючи можливість проконсультуватись із викладачами дисциплін, науковим керівником, гарантом ОНП. Відділом аспірантури і докторантури ЧНУ, гарантом ОНП до здобувачів освіти доводиться інформація про процедуру вибору дисципліни, термін, можливість ознайомлення з каталогами вибіркових дисциплін. Маючи можливість переглянути силабуси, (https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1bN48SOjSKG6zsl1SSRPONJ8h6idaHWJ9) здобувачі отримують нагоду ознайомитись зі змістом пропонованих ВК та зробити свій вибір, заповнивши анкету (https://bit.ly/3KUwsUA). У разі нехтування правом вибору аспірант долучається до вже сформованих навчальних груп. Здобувачі можуть подати пропозиції і побажання щодо вивчення тих чи інших вибіркових дисциплін для формування індивідуального навчального плану під час обговорення проєкту ОНП. На основі поданих пропозицій відбувається коригування індивідуальних навчальних планів для здобувачів з метою визначення вибіркових дисциплін, викладання яких здійснюватиметься викладачами, та забезпечується відповідний розподіл навчального навантаження. За результатами вивчення дисциплін проводиться анкетування (https://bit.ly/42CVEoQ). Його результати (https://bit.ly/4nOPZnX) свідчать про високий рівень задоволеності здобувачів якістю викладання та змістовим наповненням курсів. Під час анкетування аспіранти анонімно можуть подати пропозиції і висловити власне бачення щодо оптимізації змісту та підходів до викладання дисципліни. Такі фідбеки обговорюються проєктною групою і беруться до уваги під час оновлення ОНП, каталогу вибіркових дисциплін та їх силабусів і робочих програм.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Згідно з п.7 Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ https://bit.ly/4omDWya, практична підготовка аспірантів є обов'язковим компонентом ОНП, і має на меті підвищення рівня набуття компетентностей щодо організації та здійснення навчання в ЗВО й отримання досвіду педагогічної діяльності. Практична підготовка спрямована на набуття здатностей провадити професійну, дослідницьку, викладацьку діяльність (ОК7 «Педагогічна майстерність у ЗВО», ОК10 «Педагогічна практика за професійним спрямуванням»). Практика проходить в ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Загальне керівництво та контроль за проходженням педагогічної практики здійснює відділ аспірантури і докторантури та завідувач кафедри, за якою закріплений аспірант, безпосереднє керівництво та контроль покладено на наукового керівника. Наприкінці проходження педагогічної практики здобувач готує та захищає звіт. За результатами опитувань аспірантів ОНП «Економіка», які пройшли педагогічну практику у 2024 р. більшість позитивно оцінила свій досвід https://bit.ly/4nOPZnX.
Практичні заняття з ОК забезпечують розвиток навичок наукового аналізу, критичного мислення, економічного моделювання, прогнозування, управління інноваційними процесами. Під час виконання індивідуальних і групових завдань аспіранти набувають здатності: 1) здійснювати науковий аналіз соціально-економічних процесів; розвивати критичне мислення; організовувати та управляти інноваційними процесами; удосконалювати педагогічні навички.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання

ОНП спрямована на формування у здобувачів різноманітних соціальних навичок (soft skills), зокрема ефективної взаємодії та командної роботи, уміння конструктивно розв'язувати конфліктні ситуації, налагоджувати професійну комунікацію, а також презентувати результати власних наукових досліджень у різних форматах. Здобувачі мають можливість обрати міжгалузеву навчальну дисципліну, що дозволяє розширити їх світогляд. Під час вивчення окремих фахових дисциплін передбачається командна робота, спільні захисти проєктів. Участь у наукових конференціях і проблемних гуртках дозволяє здобувачам практикувати публічні виступи та навички ведення дискусії серед незнайомої аудиторії. На всіх заняттях практикується здатність до усного спілкування, написання, подання, прослуховування інформаційних матеріалів. Участь у роботі Ради молодих учених розвиває відповідальність, ініціативність, креативність, мотивованість http://surl.li/rtlv. Під час навчання здобувач є частиною наукової спільноти і повноправними суб'єктами навчального процесу, представниками стипендіальної комісії, профспілки, Комісії з академічної доброчесності та корпоративної етики, вченої ради. В університеті реалізовуються різні громадські та соціальні проєкти, що допомагає набути досвіду участі у волонтерстві, благодійності. У змісті ОП соціальні навички формуються в межах таких ОК і при вивченні вказаних ОК формуються відповідні соціальні навички в таких результатах навчання: ОК1 та ОК3 (формується РН8 повязаний із soft skills); ОК7, ОК10 (РН7); ОК10, ОК4, ОК8, ОК9 (РН10).

Продемонструйте, що зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Продемонструйте, що зміст освітньої

програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Чіткість структури ОНП забезпечується послідовністю викладання ОК, які формують ЗК і СК та дозволяють у сукупності досягти РН, які передбачені предметною областю економіки. Усі РН забезпечуються обов'язковими освітніми компонентами (п.7 ОНП). Чіткість структури ОНП забезпечується послідовністю викладання обов'язкових компонентів, які у сукупності формують загальні та фахові компетентності й забезпечують досягнення програмних результатів, передбачених предметною областю. У перший семестр закладено компоненти, що формують базовий теоретично-методологічний фундамент і загальні професійні компетентності (зокрема ОК1; ОК2, ОК3). У другому семестрі реалізуються компоненти, спрямовані на поглиблення дослідницьких умінь і застосування інформаційно-комунікаційних технологій у дослідженнях (зокрема ОК4, ОК5, ОК7), тоді як у третьому семестрі передбачені дисципліни, що завершують фахову підготовку та забезпечують практичну реалізацію отриманих знань (зокрема ОК9, ОК10). Такий розміщений порядок компонентів відображає послідовність освітньої траєкторії: від засвоєння теоретичних основ (перший семестр) — до застосування методів і цифрових інструментів у науковій діяльності (другий семестр) — і далі до безпосередньої педагогічної та практичної апробації (третій семестр). Це забезпечує поступове поглиблення практичної підготовки: спершу здобувачі отримують теоретичну й методологічну базу, потім відпрацьовують прикладні навички на практичних заняттях, а наприкінці — реалізують їх у форматі педагогічної практики та індивідуальних практичних завдань. Вибіркові компоненти, запропоновані у другому та третьому семестрах, слугують механізмом індивідуалізації освітньої траєкторії: вони дають змогу аспірантові обрати додаткові теми й методи відповідно до власних дослідницьких інтересів та забезпечують можливість поглибити ті аспекти підготовки, які не є центральними в обов'язкових компонентах. Наявність міцного теоретичного фундаменту, сформованого на етапі вивчення ключових обов'язкових дисциплін, робить вибір дисциплін усвідомленим і спрямованим на досягнення цілей дисертаційної роботи та програмних результатів ОНП.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Обсяг навантаження здобувачів, включно із самостійною роботою, регламентує Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ (https://bit.ly/474pqUM). Із загального обсягу навантаження одна третина годин ОНП відводиться на аудиторну роботу, дві третини становить самостійна робота. Посеместровий розподіл навантаження становить 17; 18; 13 кредитів ЄКТС, і спланований так для того, аби у перший рік навчання здобувачі інтенсивно, але рівномірно у кредитному співвідношенні опановували теоретичні та прикладні аспекти, методи та інструментарій економіки, необхідні для написання дисертації, у третьому семестрі впевнились у своїх наукових інтересах через вибір фахових дисциплін, посилили власну практичну підготовку і педагогічну майстерність при проходженні практики, і з четвертого семестру навчання активізували наукову діяльність, завершивши освітню складову ОНП. Обсяг, співвідношення аудиторної і самостійної роботи кожного ОК визначаються його особливостями, змістом, кількістю запланованих РН. Серед аудиторних переважають практичні заняття, що пояснюється особливостями предметної області ОНП та її практичною орієнтованістю. Завантаженість аспірантів з'ясовується шляхом бесід із ними, спостережень, анкетувань (https://bit.ly/4nOPZnX).

Яким чином структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми? Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, опишіть модель та форми її реалізації

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти на ОНП «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня на даний час не здійснюється. Проте, І. Забажан та О. Мельниченко (аспіранти 2-го та 3-го року навчання станом на 2024/2025 н.р.) працювали викладачами на кафедрі економіки та міжнародних економічних відносин. Реалізація процедур підготовки здобувачів за дуальною формою освіти в ЧНУ ім. Б. Хмельницького регламентується Положенням про дуальну форма здобуття вищої освіти http://bit.ly/4hdxuap. Практикоорієнтованість ОНП забезпечується наявністю у навчальному плані ОК для формування теоретичної бази практичної підготовки – ОК7 «Педагогічна майстерність у ЗВО» – дисципліна, спрямована на ознайомлення з основами педагогічної діяльності (обсяг 3 кредити ЄКТС), та ОК10 «Педагогічна практика» (обсяг 3 кредити ЄКТС), метою якої, поміж іншого, є формування таких РН, як РН05, РН06; РН07. Практикоорієнтованість ОНП прослідковується наявністю у змісті дицсиплін тем, які спрямовані на окреслення та конкретизацію проблем економіки (ОК8, ОК9, ВК2-ВК4). ОК5, ОК6, ОК8, ОК9 – спрямовані на розв'язання реальних економічних проблем, аналіз сучасних тенденцій розвитку національної та світової економіки, обґрунтування управлінських рішень. Посилюється прикладний аспект підготовки через залучення кейсів із бізнес-практики, аналітичні завдання, розробку пропозицій щодо підвищення ефективності економічних процесів. До проведення занять залучаються практикуючі економісти, аналітики, підприємці.

Яким чином ОП забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Розробка та оновлення ОНП відбувались у відповідності до 4 цілі сталого розвитку з метою «забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх» (https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825). ОНП забезпечує набуття здобувачами компетентностей і навичок, спрямованих на досягнення Цілей сталого розвитку до 2030 року, шляхом інтеграції принципів сталого розвитку, інклюзивного економічного зростання, інноваційності та екологічної відповідальності у зміст освітніх

компонентів і програмні результати навчання. Зокрема, РН01–РН03 сприяють формуванню системного бачення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації, що відповідає Цілям 8 (гідна праця та економічне зростання) і 9 (інновації та інфраструктура); РН04–РН05 — формують цифрові та аналітичні компетентності, необхідні для розробки ефективних економічних рішень із врахуванням екологічних, правових і соціальних аспектів (Цілі 12, 13); РН06–РН07 — сприяють розвитку культури академічної доброчесності, етичної відповідальності, інклюзивності та міжнародної наукової співпраці (Ціль 17); РН08–РН10 — орієнтовані на створення інновацій, прийняття соціально відповідальних управлінських рішень, розвиток підприємництва та людського потенціалу. Таким чином, програма формує у здобувачів здатність продукувати науково обґрунтовані рішення, що підтримують економічний, соціальний та екологічний баланс, сприяючи реалізації національних пріоритетів сталого розвитку.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на вебсторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

Правила прийому до Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького https://bit.ly/4nMnhnK.
Правила прийому до аспірантури та докторантури Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького в 2025 році http://bit.ly/474KURj
Нормативні документи щодо вступу, Правила прийому та різні супровідні документи до них розробляються відповідно до Порядку прийому, щороку за потреби оновлюються та розміщуються на окремій сторінці для аспірантів офіційного сайту ЗВО. Сайт відділу аспірантури і докторантури http://bit.ly/474KURj.

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

У правилах прийому до ЧНУ в 2025 р. міститься інформація щодо форм вступних випробувань для вступу на ОНП «Економіка» (http://bit.ly/474KURj). Перелік документів, які подаються при вступі до аспірантури, оприлюднює відділ аспірантури і докторантури для усіх зацікавлених осіб https://bit.ly/3W8pnSM. Умовою допуску до вступних випробувань у закладі вищої освіти є успішне складання ЄВВ з методології наукових досліджень у 2025 році та успішне складання ЄВІ в 2024 або 2025 роках з оцінкою за кожен з його блоків не менше ніж 150 балів; фахового іспиту зі спеціальності (в обсязі навчальної програми освітнього рівня магістра (спеціаліста) спеціальності 051 «Економіка»; додаткового іспиту для тих, хто не має вищої економічної освіти. Вступники до аспірантури, які не мають опублікованих наукових праць і винаходів, подають презентації дослідницьких/творчих пропозицій чи досягнень які також оцінювались і формували конкурсний бал. Комісії для проведення вступних іспитів зі спеціальності формуються зі складу членів проєктної групи ОНП, які розуміються на особливостях змісту та структури ОНП. Перелік питань для проведення іспитів формується на основі Програми предметного тесту з економіки (https://bit.ly/3W4AsEu) Результати опитувань аспірантів підтверджують, що правила прийому на навчання за ОНП є чіткими та зрозумілими (https://bit.ly/4nOPZnX).

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах? Яким чином забезпечується доступність цієї процедури для учасників освітнього процесу?

Заклад вищої освіти у межах ОНП визнає програмні результати навчання та кваліфікації, здобуті на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюються нормативними документами з організації освітнього процесу ЧНУ ім. Б. Хмельницького: Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії https://bit.ly/4omDWya, Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу https://bit.ly/3WEi5pZ. Нормативні документи розміщено у відкритому доступі на сайті Університету (https://bit.ly/4nVrO7z). Здобувачі інформуються гарантом освітньо-наукової програми та керівниками освітніх компонент про можливість визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, під час формування індивідуального навчального плану, на початку кожного навчального року, а також у разі оновлення нормативної бази або внесення змін до ОНП.

Наведіть конкретні приклади та прийняті рішення щодо визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності)

У 2024 р. аспірант П. Шульга став учасником віртуального класу “Європейські принципи побудови некорумпованого суспільства” у рамках проєкту за напрямом Жан Моне програми ЄС ЕРАЗМУС+
“Протидія корупції та тіньовій економіці: крок за кроком до спільної Європи” (3 кредити ЄКТС, Сумський державний університет). Були зараховані “Тема 8. Корпоративна культура та етичні стандарти в міжнародному бізнесі” та “Тема 9. Ділова комунікація, етикет і протокольна практика у міжнародному бізнес” у вибірковій фаховій дисципліні “Міжнародний бізнес”.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в неформальній та/або інформальній освіті? Яким чином забезпечується доступність цієї процедури для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Розділом 8 Положення про

організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ https://bit.ly/4omDWya та Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та або інформальної освіти https://bit.ly/3KQQu2p. Процедура включає: створення предметної комісії на підставі заяви здобувача; аналіз відповідності задекларованих результатів навчання вимогам освітньої програми; ухвалення рішення щодо можливості їх зарахування. Набуті результати навчання на основі стажувань, проходження тренінгів і онлайн-курсів з отриманням відповідних сертифікатів визнаються як РН та можуть бути зараховані за окремими темами освітніх компонентів. Здобувачі інформуються про можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, під час оформлення індивідуального навчального плану гарантом, а також на початку вивчення дисципліни викладачем. Крім того, інформацію про це можна знайти у силабусі та/або робочій програмі, де можуть міститися рекомендації щодо можливості опанування окремих змістових елементів (тем, модулів, семінарських чи практичних занять) цього компонента в умовах неформальної освіти.

Наведіть конкретні приклади та прийняті рішення щодо визнання результатів навчання отриманих у неформальній та/або інформальній освіті

У 2023/2024 н.р. здобувач ОНП 2 року навчання – Д. Поковба пройшов курс в Національній он-лайн школі підприємців "Бізнес в аграрній сфері". За результатами були зараховані 4 теми ВК "Аграрний бізнес". У 2024/2025 н.р. здобувачі ОНП другого року навчання — Є. Лебедєв, О. Жученко, С. Романчук — пройшли курс «Агропідприємництво», організований ГО «Асоціація Український клуб аграрного бізнесу» за сприяння проєкту USAID «Економічна підтримка України» (3 кредити ЄКТС). Їм було зараховано результати навчання за темами 1, 3, 5 у вибірковій фаховій дисципліні «Аграрний бізнес».

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, що освітній процес на освітній програмі відповідає вимогам законодавства (наведіть посилання на відповідні документи). Яким чином методи, засоби та технології навчання і викладання на ОП сприяють досягненню мети та програмних результатів навчання?

Викладання на ОНП регламентуються законодавством України, Положеннями: про організацію освітнього процесу в ЧНУ https://bit.ly/3W926jC, про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії ЧНУ https://bit.ly/4omDWya, про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти https://bit.ly/42HMpDK; про освітні програми, рекомендації, організаційні накази та розпорядження (https://bit.ly/4n65vuw). Провідними формами навчання за ОНП є проблемні лекції з мультимедійними презентаціями (ОК2; ОК4; 8; 9; РН01–РН06, РН10), які дозволяють опановувати базові теоретичні знання та формують аналітичне мислення. Практичні заняття з елементами дискусій, кейс-аналізу та моделювання економічних ситуацій (ОК5–ОК10; РН02–РН05, РН08–РН10) сприяють розвитку здатності застосовувати теорію на практиці, приймати рішення у складних економічних ситуаціях і генерувати інноваційні рішення. Самостійна робота з індивідуальними завданнями, підготовкою наукових публікацій і презентацій (ОК5–ОК9; РН01–РН11) формує навички дослідницької діяльності, критичного аналізу інформації та наукової комунікації. Педагогічна практика (ОК10; РН07) забезпечує опанування сучасних науково-педагогічних технологій та розвиток навичок викладання. Досягненню РН сприяють інтерактивні, проблемно-пошукові, проєктні та дослідницькі методи навчання, які формують критичне мислення, здатність оцінювати соціально-економічні процеси, будувати моделі та розробляти інноваційні рішення.

Продемонструйте, яким чином методи, засоби та технології навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Навчання і викладання базуються на студентоцентрованому підході, як передбачено Положенням про освітні програми ЧНУ (http://bit.ly/47sj3vN), про організацію освітнього процесу в ЧНУ (https://bit.ly/3W926jC), Положення про порядок формування варіативної складової індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти https://bit.ly/3JcSO34, про оскарження результатів оцінювання студентів ЧНУ (https://bit.ly/403Ug7d), про академічну мобільність учасників освітнього процесу (https://bit.ly/3WEi5pZ), про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та або інформальної освіти (https://bit.ly/3KQQu2p). Здобувачі залучаються до: обговорення ОНП, оцінювання форм, методів навчання через опитування, засідання проєктної групи; спілкування з роботодавцями і іншими стейкхолдерами для врахування затребуваних на ринку праці компетентностей; формують індивідуальну траєкторію навчання і самостійно обирають теми дисертації, НДР; індивідуальних консультацій наукового керівника, гаранта, НПП; науково-освітнього процесу як штатні викладачі. Результати опитувань демонструють високий рівень задоволеності здобувачів методами навчання і викладання (https://bit.ly/4nOPZnX).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів, засобів та технологій навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Форми й методи навчання, які застосовуються у межах ОНП, базуються на принципах самореалізації, свободи слова і творчості, стимулювання креативності, мозкового штурму, забезпечення вільної комунікації, можливості висловлення власної думки, проведення самостійних наукових досліджень та оприлюднення їх результатів. Викладачі ОНП мають право: пропонувати авторські ОК (за результатами дослідження, підвищення кваліфікації, стажування тощо), удосконалювати ОК для ОНП; свободи викладання, вільного вибору форм, методів, засобів і

технологій навчання, що відповідають ОНП, розроблення і впровадження авторських методик (зазначаються у силабусі); пропонувати теми НДР, впроваджувати результати власних досліджень; вносити пропозиції щодо якості освітнього процесу тощо. Здобувачі освіти мають право: формувати індивідуальну траєкторію навчання; обирати тему дисертації; проводити дослідження за індивідуальним планом наукової роботи; обирати програми академічної мобільності; обирати склад спеціалізованої вченої ради; обирати конференції, фахові видання для публікацій у межах спеціальності, обирати гранти, НДР тощо для участі; на визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО і неформальній освіті тощо. Плани і алгоритми проведення занять передбачають активне обговорення, дискусії, можливість відстоювання власних поглядів аспірантів, що підтверджується результатами опитувань (https://bit.ly/4nOPZnX)

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів

Проєкт, а також остаточна редакція ОНП розміщуються на сайті Університету https://surl.li/tdxzmt, і ще раз доводяться до відома аспірантів на настановчих зборах. Є постійний доступ до ОНП, навчальних планів, каталогів вибіркових дисциплін https://surli.cc/vdotlp. У підрубриці «Розклад навчальних занять» https://surl.li/duaavl та підрубриці «Розклад сесії» доступні розклад занять, графік навчального процесу. Використовуються веб-сервіси Google Classroom, корпоративні пошти, групи вайбер, а також соціальні мережі https://www.facebook.com/groups/2236762599749490. Інформація щодо цілей, змісту та РН, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК міститься у силабусі, які розміщуються у вільному доступі для ознайомлення аспірантами перед початком занять https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1bN48SOjSKG6zsl1SSRPONJ8h6idaHWJ9. На етапі формування індивідуального навчального плану гарант освітньої програми інформує здобувачів про освітні компоненти, їхні цілі, очікувані результати навчання (РН), обов'язкові та вибіркові дисципліни. На початку вивчення кожного освітнього компоненту викладач дисципліни ознайомлює здобувачів із програмою курсу, цілями, змістом, очікуваними результатами навчання та критеріями оцінювання. У силабусі та/або робочій програмі дисципліни зазначаються методи навчання, порядок виконання завдань, форми контрольних заходів і система оцінювання.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

ОНП спрямована на поєднання навчання і досліджень. Здобувачів навчають розвивати критичне мислення, продукувати інноваційні рішення (ІК, ЗК04, ЗК05, СК01-СК08, РН01, РН03, РН05, РН06, РН07, РН08; РН09; РН10). Обсяг освітньої складової ОНП у 48 кредитів дозволяє надати достатньо часу для проведення досліджень. Цьому сприяє: компактний розклад аудиторного навчання, у якому передбачено вільні від аудиторних занять дні для досліджень; вивчення ОК для набуття загальнонаукових та дослідницьких компетентностей: ОК2, ОК6, мовних компетентностей (ОК3), у т.ч. для реалізації міжнародної наукової діяльності (ОК1); індивідуальні завдання ОК поєднуються з тематикою дисертацій, надається можливість отримати бали за наукову активність, публікації, апробацію власних наукових досліджень; освітні компоненти ОНП відповідають науковим інтересам здобувачів, у т.ч. шляхом їх вільного вибору. Поєднання навчання та дослідження відбувається у різних формах. По-перше, у І семестрі 1 року навчання узгоджується тема дисертації, яка має проблемний характер і пов'язана з тематикою кафедральних досліджень («Формування складників розумної економіки на основі віртуальної мобільності та можливостей штучного інтелекту» (№держреєстрації 0121U113739); «Стратегічні вектори економічного зростання підприємництва в умовах сталого розвитку» (№держреєстрації 0120U105263); «Моделювання та моніторинг соціально-економічних процесів і систем в умовах зростання геополітичної нестабільності» (№держреєстрації: 0124U000300) та пріоритетними напрямами досліджень університету. Наукові результати розглядаються на практичних заняттях, оприлюднюються на наукових заходах. По-друге, здобувачі заохочуються впроваджувати наукові результати у навчальний процес під час практики, формуючи на їх основі лекційні та методичні матеріали, презентації. По-третє, кафедра сприяє залученню здобувачів до обговорення актуальних проблем економіки під час круглих столів, конференцій, вебінарів, а також залучає аспірантів до виконання наукових досліджень, які фінансуються із державного бюджету (2022-2024 рр. В. Мельник, О. Цокало, В. Самойленко були співвиконавцями держбюджетної НДР «Організаційно-економічна модель розвитку ринку земель сільськогосподарського призначення та формування його смарт-інфраструктури»» (№ держреєстрації 0122U000665).
В університеті функціонує Рада молодих учених (https://bit.ly/3IQEeyl), яка сприяє організації наукової діяльності і науковій комунікації здобувачів.
Дослідження здобувачів публікуються у матеріалах конференцій (зокрема в університеті щорічно проводиться наукова конференція молодих вчених "Родзинка", а також у фахових наукових виданнях України, зокрема Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького: «Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Економічні науки» https://econom-ejournal.cdu.edu.ua/index, який включено до Переліку наукових фахових видань України категорії «Б» та входить до міжнародних наукометричних баз даних.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Перегляд та оновлення змісту освітніх компонентів і їх силабусів здійснюється щорічно за результатами участі у дослідницьких проєктах, стажуваннях, наукових івентах, під час комунікації на засіданнях проєктної групи ОНП. Викладачі систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі з урахуванням потреб і запитів аспірантів, роботодавців та інших категорій стейкхолдерів. Результати проходження підвищення кваліфікації С. Білоус «Підвищення ефективності комунікацій в закладі освіти», «TECH SUMMER BOOTCAMP FOR TEACHERS» були використані у процесі викладання ОК6 шляхом удосконалення комунікативної взаємодії зі здобувачами, зокрема під час обговорення результатів досліджень,

презентацій наукових ідей та рецензування робіт. Досвід, набутий С. Білоус під час міжнародного науково-педагогічного стажування «Innovative Educational Technologies: European Experience and its Implementation in the Training of Specialists in Economics and Management було використано через інтеграцію європейських підходів до формування дослідницьких компетентностей здобувачів, зокрема за моделлю «research-based learning», вдосконалення організації педпрактики аспірантів через ознайомлення з європейськими практиками наставництва, супервізії та самооцінювання викладацької діяльності.
Результати стажування А. Прощаликіної у Tartu University (Estonia) в межах програми StarterAcademia, програмі підвищення кваліфікації в межах ініціативи «Підприємницький університет» (ГО «Платформа інноваційного партнерства» YEP™) були використані в ОК9 при застосуванні технології дизайн-мислення (Design Thinking) для розроблення інноваційних бізнес-моделей; методу проєктного навчання для формування команди стартапу та визначення ринкової ніші; використання кейс-аналізу, гейміфікації та симуляцій для оцінки ризиків і рішень у стартап-середовищі.
Основними завданнями в процесі оновлення змісту навчальних дисциплін є приведення їх у відповідність з наявними тенденціями соціально-економічного розвитку країни та розвитку управлінської науки, ризиками погіршення макроекономічних показників та показників діяльності суб'єктів підприємництва внаслідок посилення конкуренції на міжнародних ринках, ведення воєнних дій та окупації частини країни, міграційних процесів. Акцент робиться на новелах чинного законодавства з питань господарської діяльності суб'єктів економіки, а також на тенденціях поширення Індустрії 4.0 та розвитку Суспільства 5.0, досягненні цілей сталого розвитку у цифровому світі та конвергенції управлінських практик з досвідом країн ЄС (враховано в оновленні ОК8). Після отримання підключення до Scopus та WoS було переглянуто окремі компоненти дисципліни ОК6, а також вимоги до рубрики вступу «актуальність теми досліджень» та першого розділу при підготовці дисертацій. Виконання держбюджетних тем зумовило внесення змін до ОК8, ОК9.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація діяльності ЧНУ окреслена у Стратегії інтернаціоналізації https://bit.ly/4qeXRkg. Змісти ОК ОНП спрямовані на використання закордонного досвіду у дослідженні проблем економіки. У межах ОК6 здобувачі ознайомлюються з міжнародною проєктно-грантовою діяльністю; ВК "Бізнес-протокол" викладається англійською мовою. Заохочується участь у програмах академічної мобільності, міжнародних стажуваннях: П. Шульга став учасником віртуального класу "Європейські принципи побудови некорумпованого суспільства" у рамках проєкту за напрямом Жан Моне програми ЄС ЕРАЗМУС+ "Протидія корупції та тіньовій економіці: крок за кроком до спільної Європи"; І. Забажан взяв участь у XVI Baltic Business Forum у Польщі, XVI Baltic Business Forum у Польщі; І. Деревінська проходила стажування в Університеті Вальядоліда (Іспанія) за програмою академічної мобільності Erasmus+ КА171; П. Овчаренко пройшов міжнародне стажування у Вашингтонському державному університеті (США) «Міжнародні відносини та глобальне лідерство»; О. Жученко долучився до тренінгів Міжнародної академії трудових норм, лекціях від закордонних експертів (https://bit.ly/46UDdhN). Д. Поковба, М. Пісецький, мають публікації англійською мовою у виданнях, внесених до баз WoS, Scopus.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Яким чином форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому?

Форми контролю регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ https://bit.ly/4omDWya і визначені в ОНП, робочих програмах, силабусах, індивідуальних навчальних планах здобувачів. Поточний контроль РН за ОК здійснюється на практичних заняттях. Передбачено усні та письмові форми контролю, що дозволяє оцінити рівень знань здобувача, розкриває його комунікативні здібності, здатність критично мислити та розв'язувати практичні завдання. Контроль самостійної роботи реалізується тестуваннями, доповідями, дискусіями, відповідями на запитання. Застосування різних форм контролю дозволяє: зробити висновок щодо здатності здобувачів застосовувати знання з фундаментальних основ та новітніх студій у царині економіки; проводити оцінювання та аналіз сучасних наукових досягнень, генерувати нові знання під час виконання дослідницьких і практичних завдань; дати оцінку здатності здобувачів презентувати наукові результати державною та іноземною мовою, а також розуміти наукові тексти та відповідну професійну термінологію. Засвоєння РН перевіряється низкою форм з різними видами завдань з бальним оцінюванням. Досягнення результатів навчання РН01–РН02 перевіряється через аналіз теоретичних і методологічних засад економічної науки, опрацювання наукових джерел, виконання письмових робіт, наукових есе, обговорення сучасних концепцій під час семінарських занять; для РН03–РН04 застосовуються практичні завдання, кейс-аналіз, економіко-математичне та комп'ютерне моделювання, робота з базами даних і спеціалізованим програмним забезпеченням, підготовка аналітичних звітів; перевірка досягнення РН05 здійснюється через розробку та захист наукових і прикладних проєктів, формування пропозицій щодо комерціалізації результатів досліджень, обговорення інноваційних ідей та практичних рішень; РН06 оцінюється за результатами презентацій, публічних виступів, участі у конференціях, написання публікацій державною та іноземною мовами, ведення наукових дискусій; для перевірки РН07 використовуються елементи педагогічної практики, підготовка навчально-методичних матеріалів, розроблення фрагментів занять із застосуванням інноваційних технологій, формування портфоліо викладача-дослідника; досягнення РН08–РН09 оцінюється через виконання індивідуальних дослідницьких завдань, підготовку проміжних і підсумкових звітів про результати дослідження, формулювання та перевірку гіпотез, критичний аналіз наукових джерел, обґрунтування висновків на основі емпіричних даних;

оцінювання РН10 здійснюється в процесі вирішення практичних кейсів, участі в ділових іграх, розроблення та захисту проєктів, спрямованих на прийняття ефективних економічних рішень в умовах невизначеності, з урахуванням етичних і соціально-відповідальних аспектів.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість і прозорість форм контролю та критеріїв оцінювання забезпечується завдяки завчасному інформуванню аспірантів через оприлюднені силабуси (https://surl.li/fcgbia) та робочі програми. Оцінювання здійснюється за національною, 100-бальною та ECTS шкалами. Використовується рейтингова система двох типів: залікова (накопичення балів протягом семестру) та екзаменаційна (до 60 балів за поточну роботу і до 40 — за підсумковий іспит). Робочі програми передбачають бали за різні види завдань, самостійну роботу та активність на практичних заняттях. На першому занятті викладач додатково роз'яснює аспекти оцінювання. За опитуванням аспірантів 2024 р., 100% респондентів зазначили, що механізм оцінювання їм зрозумілий (https://bit.ly/4nOPZnX). Контроль наукової складової ОНП здійснюється посеместрово науковим керівником і фіксується в індивідуальному плані. Оцінювання наукових результатів базується на кількості публікацій, участі в конференціях та підготовці дисертації. Результати за ОК вважаються досягнутими при наборі не менше 60 балів. Поточні результати фіксуються в е-Журналі, підсумкові — у системі е-Відомість. Контроль за ОК відбувається у формі іспиту. Педагогічна практика оцінюється диференційованим заліком після публічного захисту звіту. Рівень сформованих компетентностей перевіряється під час щорічної атестації аспірантів, а завершення ОНП засвідчується присудженням ступеня доктора філософії за результатами публічного захисту дисертації.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

До початку навчального року на сайті розміщується навчальний план ОНП (https://surl.li/axoglm), графік освітнього процесу, силабуси (робочі програми) навчальних дисциплін з переліком форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання. Викладачі для своїх дисциплін створюють класи на платформі Google Classroom. Викладачі для своїх дисциплін створюють класи на платформі Google Classroom, де здобувачі можуть отримувати навчальні матеріали, виконувати завдання та спілкуватися з викладачами, що сприяє інтерактивному та систематизованому навчанню. Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться на першому практичному або лекційному занятті. Викладач ознайомлює здобувачів зі змістом, структурою, формою екзаменаційної роботи та переліком тем і питань, які виносяться на підсумковий і проміжний контролі. Інформація повторюється перед семестровим контролем, на консультації перед екзаменом. Інформація про графік підсумкових контрольних заходів навчального процесу, початок педагогічної практики, атестації аспірантів своєчасно доводиться до здобувачів на початку семестру.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)? Продемонструйте, що результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форми атестації здобувачів відповідають вимогам стандарту вищої освіти, згідно якого атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації (вимоги визначаються "Порядком присудження та скасування рішення про присудження ступеня доктора філософії" (Постанова КМУ від 12 січня 2022 р. № 44) та іншими нормативно-правовими документами)). Внутрішнім регламентуючим документом ЗВО є Порядок атестації здобувачів ступеня доктора філософії в ЧНУ https://surl.li/yewko. Проміжна атестація здобувачів у ЗВО відбувається відповідно до навчального плану та індивідуального плану роботи аспіранта, в якому передбачено і освітній, і науковий складники. Підсумкова атестація здобувачів має здійснюватись разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту дисертації (у ЗВО розроблено Положення про порядок проведення попередньої експертизи дисертацій, поданих на здобуття ступеня доктора філософії (PhD) та створення разової спеціалізованої вченої ради https://surl.li/ajcwpa). Підсумкова атестація завершується присудженням наукового ступеня «Доктор філософії» із врученням диплома встановленого зразка про отриманий науковий ступінь.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів для здобувачів третього рівня вищої освіти регулюється нормативними документами Університету, які викладаються на сайті у вільному доступі: Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ https://bit.ly/4omDWya, Порядком проведення поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій у ЧНУ https://surl.li/rsbssa. Результати навчання, критерії оцінювання та основні контрольні заходи прописані в ОНП «Економіка» https://bit.ly/4nTQjlm. Процедури проведення контрольних заходів зафіксовані в робочих програмах навчальних дисциплін (https://surl.lt/oivbji).

Яким чином процедури проведення контрольних заходів забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Процедури проведення контрольних заходів на ОНП забезпечують об'єктивність оцінювання завдяки чітко

визначеним критеріям і бальній системі. Для письмових робіт, таких як модульні контрольні або курсові проєкти, роботи нумеруються та оцінюються за заздалегідь затвердженими критеріями, що дозволяє виключити суб'єктивність. З метою запобігання та врегулювання конфлікту інтересів учасників освітнього процесу розроблено Положення про оскарження результатів оцінювання студентів ЧНУ (https://surl.li/zgpypa). При проведенні письмових екзаменів об'єктивність оцінювання забезпечується завдяки чітко визначеним завданням і критеріям оцінки, використання бальної системи для визначення рівня знань, умінь і навичок здобувачів. Кількість білетів контрольного заходу перевищує кількість здобувачів. Екзаменатор оголошує оцінку одразу (при усному контролі), не пізніше наступного дня (письмовий контроль). Дії з попередження конфліктної ситуації: створення умов, що перешкоджають виникненню і деструктивному розвитку передконфліктних ситуацій; оптимізація адміністративно-управлінських умов створення й функціонування організацій; усунення соціально-психологічних причин конфліктних ситуацій; нейтралізація особистісних причин виникнення конфліктних ситуацій. На ОП застосовується технологія врегулювання конфліктних ситуацій, що включає інформаційну, комунікативну, соціально-психологічну та організаційну. У межах реалізації ОНП необхідність застосування процедур запобігання та врегулювання конфлікту інтересів з моменту її започаткування не виявлена.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Процедура та порядок повторного проходження контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ https://surl.li/zojkgx, а також Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін «Положення про порядок повторного вивчення освітніх компонентів у ЧНУ https://surl.li/lwsfdx. У разі подання заяви здобувачем щодо оскарження процедури проведення або результату контрольного заходу з навчальної дисципліни (апеляції), розпорядженням ректора створюється апеляційна комісія. Апеляційна комісія працює на засадах демократичності, прозорості, об'єктивності та відкритості відповідно до законодавства України. У випадку проведення письмового контрольного заходу члени апеляційної комісії, керуючись критеріями оцінювання з навчальної дисципліни, детально вивчають та аналізують письмові матеріали контрольного заходу. Повторне чи додаткове опитування аспіранта апеляційною комісією заборонено. У разі проведення усного контрольного заходу аспіранту надається можливість повторно скласти контрольний захід членам апеляційної комісії за новим білетом. Для об'єктивності та прозорості білет, за яким здобувач вперше складав контрольний захід, вилучається з комплекту. За ОНП «Економіка» прикладу повторного проходження контрольних заходів та повторного вивчення не було.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження результатів проведення контрольних заходів здобувачами вищої освіти в університеті регулюються Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ https://bit.ly/4omDWya та Положенням про оскарження результатів оцінювання у ЧНУ https://surl.li/vgycgk. Відповідно до Положення, здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів у формі апеляції. Заява подається особисто до відділу аспірантури і докторантури не пізніше наступного робочого дня після проведення контрольного заходу або оголошення його результату (підсумкового/семестрового контролю). У разі подання апеляції створюється апеляційна комісія. Головою апеляційної комісії призначається перший проректор або проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності. До складу комісії можуть входити директор/декан навчально-наукового інституту/факультету, науково-педагогічний працівник, який є фахівцем із відповідної навчальної дисципліни, але не брав участі у проведенні контрольного заходу чи оголошенні результату, а також представник Ради молодих вчених або інші особи відповідно до положення. Рішення апеляційної комісії є остаточним та не підлягає оскарженню. Оскарження результатів проведення контрольних заходів на ОНП «Економіка» не відбувалось.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політика, стандарти та процедура дотримання академічної доброчесності в Університеті регулюється такими документами: Кодекс академічної доброчесності та корпоративної етики https://surl.lu/rlfnme, Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та корпоративної етики ЧНУ https://surl.lt/xslmxo. В Університеті створено Навчально-методичний центр організації освітнього процесу та забезпечення якості вищої освіти. Інші аспекти дотримання принципів академічної доброчесності відображені за посиланням https://surl.li/iucqgn. Відповідно до Положення про атестацію здобувачів ступеня доктора філософії дисертації аспірантів повинні бути написані з урахуванням академдоброчесності та повинні проходити процедуру перевірки разовою радою на запозичення. Відповідно до цих документів, забезпечення академічної доброчесності здійснюється шляхом оприлюднення критеріїв, правил і процедур оцінювання здобувачів вищої освіти; проводиться просвітницька робота з метою запобігання порушення Кодексу доброчесності, ініціюється участь здобувачів вищої освіти у розробці внутрішніх документів; здійснюється перевірка наукових робіт на наявність текстових запозичень. Члени комісії з академічної доброчесності та корпоративної етики Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького протягом І навчального семестру 2024/2025 рр. провели серію тренінгів для студентів, аспірантів та викладачів щодо дотримання академічної доброчесності https://surl.li/ecdyao

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності? Вкажіть посилання на репозиторій ЗВО, що містить кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти ОП

Технологічним рішенням протидії порушенням академічної доброчесності до літа 2024 р. було програмне

забезпечення для перевірки академічних текстів на збіг/схожість системи Unicheck, а з вересня 2024 року Strikeplagiarism (Положення про порядок перевірки кваліфікаційних робіт, наукових текстів на наявність текстових збігів https://surl.li/znmrbp). Перевірку здійснює відповідальний за перевірку письмових робіт здобувачів освіти; можливість перевірки надає надає відділ освітніх вимірювань, який координує цей процес, виділяє певну кількість сторінок відділу аспірантури для перевірки наукових текстів та контролює використання цих сторінок, розміщення у репозиторії університету перевірених наукових робіт тощо. У випадку виявлення запозичень без належного технічного оформлення посилань робота повертається на доопрацювання, у разі наявності навмисного текстового спотворення або укриття робота не приймається до захисту. З метою запобігання випадків порушення норм академічної доброчесності у межах ОК4 та ОК6 одним із завдань передбачено розкриття теми академічної доброчесності та корпоративної етики. Здобувачі підписують Декларацію про дотримання академічної доброчесності https://surl.li/moreха. Здобувачі поінформовані про можливість проходження онлайн-курсу «Академічна доброчесність» на платформі Prometheus. Робота здобувача С. С. Муньки (разова рада ДФ73.053.017) та вся інформація щодо захисту розміщена https://surl.li/exkeda

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

У ЧНУ діє низка документів (Кодекс академічної доброчесності та корпоративної етики https://surl.lu/rlfnme, Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та корпоративної етики ЧНУ https://surl.lt/xslmxo). Регулярно проводяться зустрічі з аспірантами, присвячені роз'ясненні вимог до дисертаційної праці, її оформленні та обов'язковій перевірці на плагіат й інші запозичення (https://surl.li/brindi). Відбувається науково-методичний семінар «Підготовка доктора філософії: освітня і наукова компоненти, гранти і проєкти, академічні мобільність і доброчесність» https://surl.li/aqhhqy. Питання дотримання академічної доброчесності інтегроване у зміст усіх навчальних дисциплін, зокрема через ознайомлення здобувачів із принципами академічної етики, правилами коректного цитування, вимогами до оформлення наукових текстів, уникненням плагіату, самоплагіату та фальсифікацій. Викладачі кафедри систематично звертають увагу на коректне використання джерел, перевіряють роботи за допомогою систем перевірки на плагіат, а також проводять індивідуальні консультації щодо правил академічного письма. За даними опитувань здобувачів з 2022 р. по 2024 р. на запитання «Чи ознайомлювали Вас з політикою та нормами академічної доброчесності?» усі респонденти відповіли ствердно https://bit.ly/4nOPZnX.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

За порушення академічної доброчесності працівники університету можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності, як: відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присвоєного вченого звання; позбавлення права обіймати визначені законом посади (Кодекс академічної доброчесності та корпоративної етики https://surl.lu/rlfnme). За порушення принципів академічної доброчесності серед здобувачів ОНП у ЗВО можуть застосувати такі заходи: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне вивчення відповідного освітнього компонента освітньо-наукової програми; позбавлення академічної стипендії. Для розгляду випадків порушень академічної доброчесності та корпоративної етики в університеті створена Комісія з питань академічної доброчесності та корпоративної етики https://surl.lt/xslmxo. За період реалізації ОНП «Економіка» випадків порушення академічної доброчесності виявлено не було. За даними опитувань аспірантів з 2022 р. по 2024 р., ніхто з них не знає випадків порушення норм академічної доброчесності на ОНП «Економіка».

6. Людські ресурси

Продемонструйте, що викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Обов'язковими базовими вимогами до НПП на ОНП є вимоги до наявності вищої освіти, науковий ступінь та/або вчене звання за галуззю, володіння державною мовою, досягнення у професійній діяльності за 5 років. Рівень професіоналізму викладачів оцінюються у відповідності до кадрових вимог (Постанова КМ України від 30 грудня 2015 р. № 1187 зі змінами № 347 від 10.05.2018, № 180 від 03.03.2020, № 365 від 24.03.2021). Усі викладачі, залучені до реалізації ОНП, є активними дослідниками з високими показниками публікаційної активності. У ЗВО діє практика перевірки оцінювання відповідності публікацій НПП освітнім компонентам, які ними викладаються. На ОНП «Економіка» усі викладачі мають публікації, що підтверджують їх компетентність щодо викладання дисциплін здобувачам (у практичній, теоретичній, методологічній площині). НПП, задіяні до викладання на програмі, мають відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації освітньому компоненту на підставі: документів про вищу освіту, присудження наукового ступеня, 5 публікацій у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх 5 років, тощо. Викладачі на ОНП регулярно підвищують рівень кваліфікації, як за графіком, так і позачергово, за наявності потреби актуалізувати власні знання та навички, були керівниками та виконавцями наукових робіт (Прощаликіна А. М.). Більшість членів проєктної групи ОНП мають сертифікати, що підтверджують володіння ними англійською мовою на рівнях В2 (Прощаликіна А. М., Ромащенко К. М., Денисенко В.О.). Викладачі на ОНП мають достатню кількість досягнень у професійній діяльності, які зараховуються за останні 5 років, зокрема, щодо наявності наукових публікацій, участі в атестації наукових кадрів як офіційного опонента (Білоус С.П.), проведення навчальних занять із вибіркових дисциплін іноземною мовою (Ромащенко Т. І.). Персональні бренди науковців

кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, які задіяні у процесі реалізації ОНП, описані на сторінці кафедри за посиланням https://surl.li/uxgovo. Таблиця 2 «Зведена інформація про викладачів ОП» у Додатку до Відомостей про самооцінювання містить більш детальну та повну інформацію, що підтверджує відповідність НПП освітньому компоненту на підставі його кваліфікації, професійного досвіду, наукових публікацій.

Продемонструйте, що процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

ЧНУ здійснює добір НПП відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (https://surl.li/vstidm) та Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (https://surl.li/ugtsui) заміщення вакантних посад здійснюється за результатами конкурсного відбору, який проходить у декілька етапів: кафедра, інститут, експертно-кадрова комісія, вчена рада інституту, вчена рада університету. Оголошення про конкурс, терміни та умови його проведення розміщуються на сайті Університету (https://surl.li/uqjoqb). На всіх етапах конкурсного відбору дотримуються принципи відкритості, гласності, законності, колегіальності, об'єктивності та неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад НПП. Обговорення кандидатури НПП на засіданні кафедри проходить у присутності претендента або його представника, у виняткових випадках, за письмовою згодою, без нього. Для оцінки рівня кваліфікації претенденту може бути запропоновано провести відкрите навчальне заняття. Рекомендації кафедри затверджуються таємним голосуванням, витяги з протоколу передаються на розгляд вченої ради ННІ. Процедура конкурсного відбору НПП для ОПП передбачає визначення відповідності ліцензійним вимогами: наявність рівня освітньої (академічної) та/або професійної кваліфікації НПП або досвіду практичної діяльності у сфері економіки, (не менш ніж 4пп) згідно п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (https://surl.li/hqwiwg)

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Роботодавці залучаються до реалізації ОНП як респонденти при опитуваннях, запрошуються до участі у наукових конференціях кафедри та інституту. У березні 2024 р. відбувся круглий стіл за участю аспірантів «Економічний потенціал Черкаського регіону та його реалізація в умовах війни. Перспективи підготовки фахівців для регіонального ринку праці» (https://surl.li/baczqu). У обговоренні ОНП 2024 р. активну участь взяв член правління регіонального відділення «Українського союзу промисловців і підприємців» О. Машталір. Гостьові лекції проводить С. Колодій – д.е.н., професор, головний експерт з макроекономічного аналізу АТ «Райффайзен Банк Україна» (https://surl.li/iojybt), А. Авраменко – Hr Generalist ПрАТ «МХП». Щорічно ЗВО долучається до заходів в межах "Тижня грошей" і здобувачі мають змогу долучитися до лекцій та воркшопів щодо монетарної політики (зокрема, спікерами були Т. Машлаковська, головний експерт Департаменту комунікацій Національного банку України, Д. Толочко, директор Музею грошей Національного банку України) (https://surl.li/itakas). О. Мілевська керівник ділового клубу «Партнер» проводить тренінги на основі соціально-економічного симулятора «Життєвий капітал»

Яким чином ЗВО сприяє професійному розвиткові викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

У 2024–2025 рр. Центром цифрової освіти ЧНУ проведено заходи для підвищення цифрової компетентності НПП. Постійно діючим є методичний семінар «Якість вищої освіти». У 2023 році проходило підвищення кваліфікації керівників навчально-наукових підрозділів. У ЗВО налагоджена система проф. розвитку викладачів відповідно до «Положення про підвищення кваліфікації (стажування) НПП ЧНУ» (https://surli.cc/winavb). В Університеті діє Центр цифрової освіти, на базі якого викладачі ОНП підвищують кваліфікацію (https://surl.li/cplamy). В ЧНУ згідно з Положенням про рейтингове оцінювання діяльності НПП, (https://surl.li/hwviqm), Положенням про інтегральну оцінку діяльності НПП (https://surl.li/pmmrbz) проводиться щорічне оцінювання професіоналізму НПП, результати якого оприлюднюються на сайті (http://surl.li/opdaeb). Членами проєктної групи було пройдено підвищення кваліфікації: С. Білоус («Підвищення ефективності комунікацій в закладі освіти» ПДАУ, 2024 р.), А. Прощаликіна («Тренінгові технології в навчанні» ПУЕТ, 2025 р.); О. Яценко ("Підвищення кваліфікації керівників навчально-наукових підрозділів" ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2023 р.). Викладачі проходять міжнародні стажування: Л. Кібальник «Fundraising and Organization Project Activities in Educational Establishments: European Experience», Jagiellonian University in Krakow, Poland, 2023 р.), М. Руденко («Use of informational and communication technologies in the educational process» Implemented within the framework of the Erasmus+ Project VEHUYOUB, 2024).

Наведіть конкретні приклади заохочення розвитку викладацької майстерності

В університеті діє Положення про преміювання працівників https://surl.li/ndepsw. З метою стимулювання розвитку викладацької майстерності в ЧНУ розроблено та затверджено Положення про інтегральну оцінку діяльності НПП ун-ту (https://surl.li/ujrwbr). Викладачі, які отримали високий бал, відповідним чином преміюються. Колективним договором між адміністрацією і первинною організацією профспілки ЧНУ ім. Б.Хмельницького (https://surl.lu/trnzrg) передбачено різні види морального (грамоти, подяки) і матеріального заохочення (грошова винагорода). Застосовуються і персональні надбавки для НПП, які мають високі досягнення в наукової діяльності. У 2024 році премії отримали члени проєктної групи ОНП Білоус С.П. та Прощаликіна А. М. Діє постійна практика нагородження грамотами Інституту, Університету та МОН за професіоналізм та викладацьку майстерність (Прощаликіна А.М. Почесна грамота Черкаської обласної ради, 2025; Білоус С. П. - письмова подяка університету, 2024). Щорічною є практика преміювання НПП до визначних дат держави, державних свят, свят ЧНУ, та

професійних свят (Кібальник Л. О., медаль “За розбудову університету, 2023; Яценко О. В. Почесна грамота університету з нагоди ювілею, 2024). Університет заохочує розвиток викладацької майстерності через організацію спеціальних заходів: вебінари для навчання і досліджень, академічної доброчесності, підготовки матеріалів тощо. Щороку проводиться цикл семінарів «Якість вищої освіти». Університет стимулює участь викладачів у конкурсах та грантах із зовнішнім фінансуванням.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином навчально-методичне забезпечення, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) ОП забезпечують досягнення визначених ОП мети та програмних результатів навчання

Для досягнення цілей і програмних результатів навчання на ОНП «Економіка» є необхідні фінансові та матеріально-технічні ресурси http://surl.li/bxrmb. ЧНУ системно працює над покращенням матеріально-технічної бази, здійснює планові роботи з її підтримки й покращення (https://bit.ly/46ymmjC, https://bit.ly/4mrAMrq), відповідно до Стратегії розвитку (https://bit.ly/4pENRAI) і Стратегічного плану розвитку ЧНУ (https://bit.ly/3Kz6gi3). Університет надає доступ до інфраструктури: освітньо-наукової – навчальні корпуси з аудиторним і лабораторним фондом) (http://bit.ly/3IrEVOg), бібліотека ім. М. Максимовича, з можливостями для коворкінгу https://biblioteka.cdu.edu.ua. Бібліотека забезпечує вільний безкоштовний доступ до бази паперових примірників, репозитарію цифрових текстів, БД Scopus та Web of Science, цифрової платформи для реалізації освітнього процесу е-Університет https://ds.cdu.edu.ua; Центр підтримки технологій та інновацій (TISC) https://surl.li/ipojwx. У достатній кількості наявні мультимедійні проектори, смартдошки, екрани. Комп'ютерні класи забезпечиують можливість складання НМТ, ЄВІ, ЄФВВ, ЄДКІ, як здобувачам ЧНУ, так представникам інших ЗВО (http://bit.ly/4py6fv6). Для ЗО працюють 11 спортмайданчиків, 10 пристосованих приміщень для занять спортом, 4 спортзали, 3 тренажерні зали при гуртожитках, кафе, студентський простір ЧНУ-хаб, юридична клініка, ННЦ ментального здоров’я https://surl.li/penwrs, медпункт, Спортивний клуб «Богдан» https://surl.li/uszxqp.

Продемонструйте, яким чином заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Доступ ЗО та НПП до інформаційних ресурсів здійснюється з використанням системи е-Університет (https://ds.cdu.edu.ua/) - комплексу інтегрованих модулів, розгорнутих на платформі Google Workspace for Education (е-Відомість, е-Заліковка, е-Навчальна картка здобувача, е-Журнал, е-Силабус, Вибір дисциплін, Підтримка користувачів, стипендіальний рейтинг та ін.). Доступ реалізовано через корпоративні облікові записи (https://bit.ly/467wz7w). Підтримуються й регулярно наповнюються інформацією сайт ЧНУ (https://cdu.edu.ua/), сайт НМВ (https://teach.cdu.edu.ua/), сайт ННІ економіки і права (https://bit.ly/48s8XvR), сайт кафедри (https://surl.li/ysedfj).
На сайті НМВ для ЗО є інформація про оформлення документації, рейтинги, стипендії тощо. Для виявлення потреб й інтересів проводяться регулярні анкетування на рівні Університету (https://surl.lu/lfesdx), так і на рівні ОП (https://surl.lt/nlobqe). Діють рубрики «Запитати у ректора» (https://bit.ly/4po7jBH) і «Скринька довіри» (https://bit.ly/4nGxGkp). НПП і ЗО активно використовує можливості Google Класів для оперативного спілкування. Повідомлення поширюються службою підтримки у форматі розсилки на корпоративні пошти НПП і здобувачів.

Опишіть, яким чином освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров’я

Освітнє середовище ЧНУ забезпечує повне задоволення потреб здобувачів ОНП «Економіка». Університет створює всі умови для безоплатного доступу до освітніх ресурсів: аудиторного фонду, комп’ютерних класів, бібліотечних фондів, баз даних Web of Science і Scopus, мережі Wi-Fi та цифрової платформи е-Університет https://ds.cdu.edu.ua. Для розвитку наукової діяльності задоволення потреб у інформації щодо актуальних наукових інвентів у ЗВО створено Раду молодих учених https://surl.lu/mkhjuy. Для задоволення соціально-побутових потреб функціонує студмістечко з гуртожитками, їдальнями (https://surl.li/mtejgv), музеї, база відпочинку (https://surl.lu/irjaza). Безпечність освітнього середовища забезпечується дотриманням норм техніки безпеки, регулярними інструктажами та пропагуванням здорового способу життя. Розроблено інформаційний розділ «Ваша безпека» https://surl.li/kpnctz. Працює психологічна служба та створено ННЦ Ментального здоров’я https://surl.li/penwrs. Для забезпечення безпечності освітнього середовища для життя та здоров’я здобувачів вищої освіти підтримується належний стан приміщень. Доступ до Університету здійснюється через спеціально обладнані турнікети з обов'язковою перевіркою та ідентифікацією осіб. Приміщення забезпечені відповідно до протипожежних і санітарно-епідеміологічних норм. В умовах режиму воєнного стану облаштовано укриття в корпусі №1, де здійснюється підготовка за ОНП «Економіка». У 2022 р. в Університеті на території Студентського містечка у прибудові гуртожитку № 5 створено Пункт незламності.

Опишіть, яким чином заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров’я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою.

Освітня підтримка (надання індивідуальних консультацій щодо виконання самостійної роботи, індивідуальних завдань, написання наукових праць різних видів, надання інформації здобувачам стосовно їхніх прав та обов'язків під час навчання) здійснюється гарантом програми, групою забезпечення, відділом аспірантури і докторантури. Організаційна підтримка реалізується через координацію освітнього процесу здобувачів, звітування про виконання ІП, а також передбачає організацію процедур захисту дисертацій – цьому сприяють наукові керівники, відділ аспірантури і докторантури, вчений секретар та організація академічної мобільності (цим займається відділ міжнародних зв'язків). Представлення інтересів аспірантів перед Вченою радою Університету входить у обов'язок Ради молодих учених. Інформаційна підтримка здобувачів здійснюється через сайти ЗВО, відділу аспірантури і докторантури, цифрову платформу е-Університет, корпоративну пошту. Налагоджено механізм консультування аспірантів гарантом, відділом аспірантури і докторантури – щодо освітнього процесу; НПП – щодо виконання навчальних завдань, педагогічної майстерності, науковими керівниками – щодо виконання дисертації, оприлюднення публікацій, апробації наукових результатів. Для збереження та психічного оздоровлення НПП та здобувачів ВО діє ННЦ ментального здоров'я (каб. 102). Для підтримки фізичного здоров'я в Університеті діють 11 спортмайданчиків, 10 пристосованих приміщень для занять спортом, 4 спортзали та 3 тренажерні зали при гуртожитках. В університеті організовано Мистецькі колективи, Спортивний клуб «Богдан».

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

В ЗВО створені умови для повноцінної соціалізації та результативного навчання. З метою реалізації права на навчання осіб з особливими освітніми потребами прийнятий «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького» (https://surl.li/swftkh). У навчальних корпусах та гуртожитках створено відповідний інклюзивний простір. Територія ЗВО повністю придатна для здобувачів з особливими освітніми потребами: є пандуси; укриття; пристосовані ліфт, їдальня, бібліотека; проводиться навчання педагогічного складу; є відповідні заняття лікувальної фізкультури; діє Психологічна служба; діє система використання дистанційних технологій, створені дистанційні курси, доступ до яких безкоштовний, авторизований з корпоративного акаунту. Супровід здобувачів з особливими потребами здійснюється за напрямами: технічним, педагогічним, психологічним, медико-реабілітаційним, фізично-спортивним, соціальним, професійно-адаптаційним.В університеті створено Регіональний навчально-реабілітаційний інклюзивний (ресурсний) центр супроводу студентів з обмеженнями життєдіяльності https://surl.li/rgoqkz. На ОНП «Економіка» не навчались особи з особливими освітніми потребами.

Продемонструйте наявність унормованих антикорупційних політик, процедур реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЧНУ ім. Б. Хмельницького політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією, булінгом, корупцією, регулюються «Кодексом академічної доброчесності та корпоративної етики ЧНУ ім. Б. Хмельницького» (http://bit.ly/3KljQpf), «Положенням про Комісію з питань академічної доброчесності та корпоративної етики» (http://bit.ly/4nHtIbe), «Антикорупційною програмою Університету на 2023-2025 р.р.» (http://bit.ly/46yvPr9), «Положенням про політику попередження і боротьби із сексуальними домаганнями» (http://bit.ly/4nyrviZ) «Положенням про оскарження результатів оцінювання студентів ЧНУ імені Б. Хмельницького» (http://bit.ly/4mqKYR6), у яких окреслено основні етичні принципи, на яких основана взаємодія учасників освітнього процесу і регламентуються процеси налагодження конфліктних ситуацій і також методами звернення до постійно діючих відповідних комісій зі скаргою з гарантією конфіденційності таких повідомлень та захисту викривачів. Спільними зусиллями адміністрації, керівниками ННІ, органами студентського самоврядування постійно проводяться просвітницькі заходи щодо забезпечення гендерної рівності, протидії дискримінації та запобігання булінгу відповідно до ЗУ «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», Конституції України (http://bit.ly/4nAozBG).
Врегулювання конфліктних ситуацій доручається Комісії з питань академічної доброчесності та корпоративної етики, яка аналізує порушення «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ЧНУ ім. Б. Хмельницького» та пропонує заходи щодо притягнення порушників до дисциплінарної відповідальності; приймає, розглядає і проводить аналіз заяви про порушення норм, робить експертні висновки й відповідні рекомендації ректорові ЧНУ. Також за умови виникнення конфліктних ситуацій здобувачі ОНП можуть повідомити про конфлікт гаранта, завідувача кафедри, директора ННІ або використати скриньку довіри (http://bit.ly/4nAofTu) чи рубрику «Запитати у ректора» (https://bit.ly/4pqbpcb). У освітньому процесі на ОНП конфліктів інтересів не зафіксовано, фактів використання процедури їх врегулювання немає, що підтверджується даними опитувань аспірантів у 2022-2024 рр. (на запитання «Чи стикались Ви особисто під час навчання в аспірантурі з конфліктними ситуаціями, пов'язаними із сексуальними домаганнями, дискримінацією, корупцією, булінгом, ейджизмом?, «Чи відомі Вам випадки конфлікту інтересів у процесі реалізації ОНП «Економіка»?» 100% опитаних відповіли «Ні». На запитання «Чи відомий Вам алгоритм дій у випадку виникнення конфліктних ситуацій під час навчання?» у 2024 р. 79,1% опитаних відповіли «Так», 20,9% - «Узагальнено маю уявлення» (https://surl.lu/acodii).

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі на своєму вебсайті

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм в ЧНУ третього рівня вищої освіти регулюються Положеннями: про організацію освітнього процесу у Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького, яке оприлюднено на сайті https://bit.ly/46EtoV0; про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти: https://bit.ly/47Jggz3; про освітні програми Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького: https://bit.ly/46GvaF9; про гаранта освітньої програми у Черкаському національному університеті ім. Богдана Хмельницького http://bit.ly/46vf1Bi; щорічними планами роботи Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького: https://bit.ly/4nzVVAQ; Методичні рекомендації щодо розроблення й оновлення навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавр, магістр та доктор філософії у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького http://bit.ly/47OWvWK; План роботи університету на рік http://bit.ly/4mrvdJy; План засідань вченої ради http://bit.ly/427LOem; Полоденнями про освітньо-наукові програми третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії ЧНУ https://surl.lu/bkxvvl, про організацію моніторингу щодо якості освітнього процесу третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ https://surl.li/xklkcn, про стейкхолдерів освітньо-наукових програм здобувачів третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії ЧНУ https://surli.cc/fxqisn. У вкладці «Нормативні документи ЧНУ» https://surl.lt/kiroey оприлюднено у відкритому доступі в мережі Інтернет перелік документів, що регулюють процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП.

Яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Проєктна група, з урахуванням пропозицій стейкхолдерів і здобувачів, щороку (або частіше, за потреби) розробляє проєкт ОНП, що оприлюднюється на сайті для громадського обговорення (https://surl.li/kelrce, https://surl.li/erwabi) (вкладка «Проєкти освітньо-наукових програм») (https://surl.li/svjksu) (січень-квітень року майбутнього набору на програму). Після врахування отриманих зауважень і пропозицій обговоренням проєктної групи зі стейкхолдерами, схвалюється оновлена редакція ОНП (квітень-травень року майбутнього набору на програму), яка затверджуються Вченою радою ЧНУ ім. Б. Хмельницького і вводиться в дію наказом ректора та розміщується на сайті Університету для ознайомлення усіх бажаючих (https://surl.li/qqhznt) (не пізніше, ніж у червні року набору на програму). Після запровадження ОНП «Економіка» за спеціальністю 051 Економіка (обсяг освітньої складової – 34 кр.) у 2016 році, вона змінювалась таким чином: у 2021 р. було перенесено із вибіркових компонентів програми до обов'язкових дисципліну «Інноваційне підприємництво та управління стартапами»; до переліку обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки додано дисципліни «Сучасні стратегії та тренди економічного розвитку», «Педагогічна майстерність у ЗВО»; додано до переліку вибіркових дисциплін циклу професійної підготовки дисципліни «Трансфер технологій», «Бізнес-протокол (на англійській мові)», «Інтелектуальний бізнес та інноваційні види економічної діяльності», «Управління бізнес–проєктами», «Аграрний бізнес», «Міжнародний бізнес», «Математичні методи і моделі ринкової економіки», «Моніторинг та моделювання економічних процесів», «Міжнародні стратегії економічного розвитку», «Інтернет маркетинг»; у 2022 р. - приведено ОНП «Економіка» у відповідність до вимог Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 Економіка (від 10.05.2022 р.); у 2023 р. - оновлено перелік вибіркових дисциплін у ОНП; 2024 р. - оновлено перелік вибіркових дисциплін у ОНП, введено позастандартні СК08, РН10; у 2025 р. - встановлено обсяг освітньої складової ОНП 50 кредитів; змінено назву ОК6 «Інформаційно-комунікаційні технології в наукових економічних дослідженнях» на «Інформаційно-цифрові технології в наукових економічних досліджень»; зменшено кількість кредитів для ОК8 «Сучасні стратегії та тренди економічного розвитку» (з 4 кредитів до 3 кредитів ЄКТС); змінено назву ОК9 «Інноваційне підприємництво та управління стартапами» на «Економіка інновацій та розвиток стартапів» та зменшено кількість кредитів на дану ОК (з 4 кредитів до 3 кредитів ЄКТС); додано ОК11 «Економічне моделювання та прогнозування», обсягом 3 кредити ЄКТС, уточнено формулювання особливостей ОНП, оновлено перелік вибіркових дисциплін. Зміни, що були внесені до ОНП за результатами останнього перегляду були обґрунтовані тенденціями ринку праці, пропозиціями членів проєктної групи, стейкхолдерів і здобувачів освіти.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх пропозиції беруться до уваги під час перегляду ОП

Двосторонній зв'язок зі здобувачами є обов'язковою складовою процесу внутрішнього забезпечення якості ОНП. Щороку проводяться опитування щодо очікувань та побажань аспірантів, прозорості процедур оцінювання, змісту ОК, форм і методів навчання, комунікації з викладачами, матеріально-технічного забезпечення тощо. Опитування здобувачів проводиться на загальноуніверситетському рівні (https://surl.li/qltvhg) та на кафедральному рівні https://surl.li/fdloho. Під час занять викладачі проводять опитування в розрізі окремих дисциплін: очікувань аспірантів (на початку) та відгуку (після завершення курсу). Безпосередньо до розробки ОНП у 2024 р. були залучені здобувачі В. Милославський, Т. Пісецька, О. Цокало, В. Джумурат, М. Пісецький, М. Мельниченко, В. Мельник, А. Соломенчук, С. Сватков, В. Лоян, М. Хоменко, М. Горященко, С. Бабій, В. Колодницький, І. Забажан, А. Черкащенко, О. Жученко, О. Скіданов, Д. Поковба, які брали участь у обговоренні ОНП, а також подавали пропозиції через анкети. У ОНП 2023 р. враховано пропозицію М. Пісецького щодо зміни форми контролю для ВК з екзаменів на заліки з метою зменшення кількості контрольних заходів на сесії і пропозиції І. Забажана та А. Соломенчука щодо внесення до переліку ВК таких дисциплін, як «Сталий розвиток регіонів», «Інформаційні технології в економічному аналізі та прогнозуванні». У ОНП 2024 р. за пропозицією В. Мельника щодо розширення можливості вибору здобувачами фахових дисциплін для формування «цифрового» вектору освітньої траєкторії включено дисципліну "цифрова економіка".

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП?

Здобувачі Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького є повноцінними партнерами в усіх процесах забезпечення якості ОНП. Так, в Університеті активно працює студентське самоврядування https://surl.li/tpxqmh, яке діє на основі Положення про студентське самоврядування https://bit.ly/4gwccV6.
У Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького існує та активно діє Рада молодих учених https://surl.li/hkgdlq. Станом на 2025 р. до її складу входить 3 аспіранти різних ОНП https://surl.lt/lmccka.
Для участі у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОНП залучаються аспіранти через систему опитувань щодо забезпечення якості освіти докторів філософії (https://surl.li/nlevyd). Зібрана інформація вивчається і обговорюється на засіданнях кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, Вченої ради ННІ, вченої ради університету, до яких входять представники студентської ради університету та представники від аспірантів (https://surl.li/ifsxzg), і де вони можуть висловлювати побажання і пропозиції щодо організації процесу навчання та внутрішнього забезпечення якості ОНП. Представниця аспірантів (Омелюх І.В.) є у Комісії з академічної доброчесності та корпоративної етики (Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та корпоративної етики ЧНУ https://surl.li/cagbbw)

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

В університеті діє система оцінювання ринку освітніх послуг і ринку праці, залучення потенційних працедавців до формування вимог щодо компетентності випускників та визначення змісту вищої освіти. Вивчення пропозицій стейкхолдерів відбувається шляхом проведення опитувань, анкетування, відкритих заходів із учасниками освітнього процесу тощо. Анкета для стейкхолдерів (https://surl.li/eqnmkz, https://surl.li/kclytm) та результати анкетування стейкхолдерів і відгуки про ОНП відображено на сайті університету та кафедри (https://surl.li/fquzng). Обговорення ОНП зі стейкхолдерами відбувається під час захистів дисертацій, міжнародних і всеукраїнських конференцій, відбору наукових статей до публікації у Віснику ЧНУ Серія «Економічні науки» тощо. У результаті перегляду ОНП «Економіка» у різні роки у зміст програми та процес її реалізації були враховані пропозиції роботодавців (https://bit.ly/3J9FWe3) : А. Авраменко – Hr Generalist ПрАТ «МХП», І. Новицький – директор ТОВ «Об'єднана сільськогосподарська компанія»; М. Підгорний – директор ТОВ «ОА КАСКАД», В. Рудь – директор ТОВ «ВД Текс»; О. Машталір – директор ТОВ «Олекса Груп»; О. Міляєв – директор ТОВ «Карбон-Плюс», А. Півторак – директор ПП «Укргосптовари»; С. Колодій – д.е.н., професор, головний експерт з макроекономічного аналізу АТ «Райффайзен Банк Україна»; А. Саркісян – директор ПП «Надія»; В. Рудь – директор ТОВ «ВД Текс»; В. Волков – директор ТОВ «Інтерактивні системи навчання».

Опишіть практику збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП (зазначте в разі проходження акредитації вперше)

Проходження акредитації ОНП відбувається вперше. Процедурно, відомості про працевлаштування випускників ОНП щорічно збирає відділ аспірантури і докторантури. Зібрані дані обговорюються та аналізуються з метою пошуку шляхів підвищення ефективності працевлаштування. Питання щодо кар'єрного шляху випускників ОНП щорічно обговорюються на засіданні вченої ради ННІ. Результати працевлаштування випускників використовуються при оновленні ОНП. З метою збору інформації про працевлаштування та кар'єрний шлях випускників в ЗВО створено Асоціацію випускників https://bit.ly/46rbL9U та розроблено анкету випускника, яка розміщена на офіційному сайті Університету https://bit.ly/3ViZ8ZB. Обов'язковим пунктом такої анкети є місце роботи випускника на момент заповнення. Підтримка зв'язку з випускниками також здійснюється через соціальні мережі, професійні спільноти та зустрічі. Випускники програми працюють в органах державної влади та місцевого самоврядування, стають успішними підприємцями, оформлюють свої інноваційні ідеї. Зокрема, О. Коліщук займається підприємницькою діяльністю, С. Мунька - головний державний аудитор відділу контролю у галузі освіти, науки, спорту та інформації Управління Північного офісу Держаудитслужби в Черкаській області, В. Гуня працює головою Лисянської районної державної адміністрації Черкаської області.

Продемонструйте, що система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійсненого через опитування заінтересованих сторін

На виконання вимог законодавства для формування культури якості освіти в ЗВО ухвалено Положення про ради з якості вищої освіти https://bit.ly/4nB3ffn і Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти https://bit.ly/42D3ONG. Також, було ухвалено і Положення про Раду з якості вищої освіти ННІ економіки і права http://bit.ly/46MQdpu, яка діє на рівні ННІ економіки і права https://bit.ly/4ptqb21.
НМВ розроблено систему заходів і проведено методичні семінари з культури якості освіти https://bit.ly/46GtQlF.
Розроблено щорічний план заходів СЗЯВО (https://bit.ly/4gAvo3T), систематично проводиться обговорення результатів акредитацій та вносяться корективи у освітню діяльність певної ОП, ОНП та ЗВО в цілому .
Зусиллями керівництва, НПП та ін. в Університеті створено досконалу систему забезпечення якості вищої освіти, що забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу ОНП та/або освітньої діяльності з реалізації ОНП, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін.
Так, до роботи Ради з якості освіти запрошуються студенти та аспіранти: https://bit.ly/42y30bm. Крім того, у ЗВО https://surl.li/pxknpz та в рамках ОНП систематично проводяться опитування та анкетування, доступні за посиланням: https://surl.li/qtawdq.

Водночас, згідно з планом https://bit.ly/4gtksFq за підсумками роботи рад з якості кафедра та НПП отримують завдання щодо підвищення якості освіти за підсумками моніторингу ОНП, наприклад: https://bit.ly/3IlD2CK. За підсумками діяльності вищезгаданих Рад з якості університетського та інститутського рівня суттєвих порушень якості освіти виявлено не було.
Під час переходу до дистанційної та змішаної форми навчання було виявлено необхідність підвищення рівня цифрової грамотності НПП у освітній площині. Реакцією ЗВО на цей факт стали проведення тестування викладачів ЧНУ з цифрової компетентності та організація освітніх заходів для підвищення її рівня. Створено Google Classroom для НПП «е-Університет та цифрова освіта» з навчальними та методичними матеріалами. У 2024 р. Центром дистанційної освіти організовано тренінг для НПП «Цифрові технології підтримки освітнього процесу», за результатами якого Прощаликіною А.М. внесено зміни до змісту ОК9, а також запропоновано у відповідь на потреби аспірантів – змінити форму подання матеріалу через Google Classroom шляхом її структуризації та систематизації.
У 2024 р. було проведено самооцінювання відповідності публікацій ННП ОК, яке дозволило виявити необхідність стимулювання публікаційної активності викладачів. У відповідь на отримане зауваження, Білоус С.П. у співавторстві було опубліковано статті, які відображають її наукові здобутки за ОК6.
У результаті обговорення на кафедрі результатів опитування аспірантів викладачами вносяться зміни до робочих програм дисципліни (у 2025 р. Прощаликіною А.М. було оновлено робочу програму ОК9; науковими керівниками аспірантів оновлено методичні рекомендації щодо проходження педагогічної практики).

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та рекомендації з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були враховані під час удосконалення цієї ОП?

Удосконалення ОНП реалізовувалось на основі: вивчення Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для третього (освітньо-наукового) рівня ВО ступеня доктора філософії, 2022 р; консультацій, пропозицій, рецензій роботодавців, здобувачів, НПП, їх опрацювання кафедрою та введення в ОНП (2020-2025 рр.).
Під час акредитації ОНП «Освітні, педагогічні науки» в 2021 р. було зроблено зауваження про малу кількість вибіркових дисциплін, а також було рекомендовано створити єдину систему організації освітнього процесу в електронному середовищі, яке б сприяло систематизації навчально-методичного матеріалу та структуруванню всього освітнього процесу. Тому було збільшено кількість вибіркових внутрішньогалузевих дисциплін, а також забезпечено структуризацію навчально-методичних матеріалів і освітнього процесу загалом в електронному середовищі.
Кафедрою менеджменту та економічної безпеки успішно пройдено акредитацію ОПП другого рівня ВО. На основі аналізу зауважень за результатами акредитацій ОП кафедри МДС враховано зауваження, зроблені під час акредитації ОП «Управління фінансово-економічною безпекою»: 1) запроваджено єдиний розгорнутий список вибіркових дисциплін, що дає змогу здобувачеві повноцінно сформувати індивідуальну освітню траєкторію; 2) посилено співпрацю з роботодавцями та здобувачами освіти при формуванні переліку вибіркових дисциплін відповідно до динамічного розвитку ринку праці; 3) здійснено моніторинг сучасної наукової літератури та проведено її актуалізацію їх у робочих програмах дисциплін; 4) запроваджено практику інформування аспірантів про необхідність самостійної перевірки наукових роботи на рівень текстових запозичень; 5) у силабусах і робочих програмах розміщено зрозумілі критерії оцінювання підсумкового контролю та запроваджено системне опитування здобувачів вищої освіти щодо наявності/відсутності порушень процедури оцінювання у межах загального опитування рівнем задоволеності ОНП; 6) запроваджено практику залучення на регулярній основі до аудиторних занять на ОНП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.
В університеті щорічно проводиться цикл методичних семінарів для завідувачів, гарантів ОП, науково-педагогічних працівників «Якість вищої освіти», на якому розглядається та аналізується досвід проходження акредитації на різних рівнях вищої освіти в ЧНУ та надаються пропозиції щодо удосконалення змісту освітніх програм за результатами набутого досвіду.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП

Учасники академічної спільноти залучені до всіх процедур (як адміністративно-управлінський персонал ЧНУ; як члени проєктної групи та групи забезпечення; як викладачі та здобувачі за ОНП; як члени випускової кафедри; як респонденти; як запрошені учасники обговорення на засіданнях проєктної групи ОНП; як рецензенти; як учасники семінарів та інших заходів, де може відбуватись обговорення ОНП), як консультанти окремих наукових напрямків.
Серед пропозицій щодо підвищення якості ОНП «Економіка» від учасників академічної спільноти: У ОНП 2024 р. враховано пропозиції: І. Франіва щодо включення тем, присвячених поданню грантових проєктів і пошуку грантового фінансування (зокрема в ОК09 “Інноваційне підприємництво та управління стартапами”). За пропозицією М. Семикіної додано до вибіркових дисциплін “Поведінкову економіку та економіку рішень”. За пропозицією М. Зось-Кіора для врахування регіональної специфіки та розширення можливостей формування освітньої траєкторії аспірантів були додані теми до структури ОК щодо регіонального розвитку та вибіркова дисципліна “Аналіз та оцінка ресурсного потенціалу регіонів”.
До складу науково-методичної ради, яка діє у ЗВО, входять НПП, які є експертами НАЗЯВО з різних спеціальностях. На засіданнях цього дорадчого органу обговорюються актуальні питання ВЗЯО та приймаються рішення щодо підвищення якості освіти (https://surl.li/uhkdxq)

Продемонструйте, що в академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти

Для формування культури якості освіти в ЗВО ухвалено Положення про ради з якості вищої освіти https://surl.li/fhawnn і Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

https://surl.lt/bswjib .
В ЧНУ діє Центр забезпечення якості вищої освіти (ЦЗЯВО). Його функціями є організація і розвиток системи внутрішнього забезпечення ЯО; реалізація загальноунів. заходів із забезпечення ЯО, моніторинг діяльності структурних підрозділів ЧНУ. ЦЗЯВО та НМВ забезпечують також внутрішньоунів. передакредитаційну експертизу. За результ. моніторингу ЦЗЯВО формує рекомендації щодо удосконалення ОП.
НМВ розроблено систему заходів і проведено методичні семінари з культури якості освіти https://bit.ly/4691fFp .
ЗВО постійно ініціює заходи для залучення до процесу забезпечення ЯО усіх учасників освітнього процесу (шляхом опитувань, семінарів, круглих столів, тренінгів тощо), зокрема, ЗО через опитування, комунікацію із студентськими радами. Складником системи забезпечення ЯО є робота Центру цифрової освіти (ЦЦО) (http://bit.ly/3KhtfhL). ЦЦО організовує офлайн і онлайн-тренінги, забезпечує інформ., ресурсну та консультаційну підтримку щодо цифровізації освітнього процесу.
На рівні ННІ економіки і права функціонує Рада з якості https://bit.ly/46r28rR діє на підставі Положення https://surl.li/njslab.
Питання розвитку культури якості освіти обговорюються на різних рівнях управління: засіданнях ректорату, вченої ради, науково-методичної ради, ради з якості освіти НН економіки і права, засіданні випускової кафедр.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюються права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Нормативною основою, яка регулює права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в ЧНУ, є: закони України «Про освіту»; «Про вищу освіту» зі змінами та доповненнями; розпорядчі нормативно-правові документи Президента України, КМУ, МОН України, Постанова від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 283 від 03.04.2019, № 502 від 19.05.2023, № 507 від 03.05.2024. Права та обов'язки працівників ЗВО (науково-педагогічних, педагогічних) та осіб, які навчаються, встановлені та регулюються: Колективним договором ЧНУ https://surl.li/aofdnj; Статутом https://surl.lt/vaxiyp; Правилами внутрішнього розпорядку закладу; https://surl.lt/snodrc; іншими національними та внутрішніми документами з доступом на офіційному сайті: https://surl.lt/nweapo. Крім того, права та обов'язки учасників освітнього процесу регламентуються Положеннями: про організацію освітнього процесу у ЧНУ https://surl.li/rszspp , про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ https://surl.lu/dtsbch.

Наведіть посилання на вебсторінку, яка містить інформацію про оприлюднення ЗВО відповідного проєкту освітньої програми для отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкголдерів).

https://econom-law.cdu.edu.ua/ekonomiky-ta-mizhnarodnykh-ekonomichnykh-vidnosyn/spetsialnosti/ - Після переходу за посиланнями, слід натиснути "Економіка" ОС Доктор філософії

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі на своєму вебсайті інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

https://econom-law.cdu.edu.ua/ekonomiky-ta-mizhnarodnykh-ekonomichnykh-vidnosyn/spetsialnosti/ - Після переходу за посиланнями, слід натиснути "Економіка" ОС Доктор філософії

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Освітня складова містить ОК, що забезпечують загальну дослідницьку підготовку, і спрямовані на розвиток здатності виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів (ОК1, ОК2, ОК6), здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень (ОК1, ОК3), здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності (ОК5, ОК6). Наукова складова, а також ОК2, ОК5, ОК8 спрямовані на досягнення РН02. ОК8 вчить пропонувати нові рішення, розробляти наукові проєкти, розв'язувати фундаментальні та прикладні проблеми економіки (РН05). Підготовка здобувачів вищої освіти до досліджень передбачена РН05, РН08, РН09 і забезпечується у межах викладання ОК3, ОК6, ОК8-ОК9.

Обов'язкові фахові дисципліни ОНП спрямовані на формування здатності до теоретичних і методологічних засад дослідження проблем економіки (ОК8, ОК9), а також на набуття та розвиток компетенцій ЗК01-ЗК05, СК01-СК-08 та досягнення РН01-РН10. ОК вільного вибору сприяють реалізації наукових інтересів аспірантів.
Педагогічна практика (ОК10) є обов'язковим компонентом ОНП. У 2021 р. до ОНП було введено ОК7 «Педагогічна майстерність у ЗВО», що передує педагогічній практиці та надає інформаційний і методичний супровід для професійного проходження аспірантами практичної підготовки до самостійної педагогічної діяльності

Продемонструйте, що наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Для забезпечення відповідності дисертаційних тем аспірантів напрямам досліджень наукових керівників при вступі до аспірантури абітурієнти обговорюють свої наукові інтереси з потенційними керівниками. Попередньо вони можуть ознайомитись зі сферою наукових інтересів потенційних керівників і кафедри в цілому у актуальній редакції ОНП «Економіка» (https://surl.lt/edhxuk). При призначенні наукового керівника враховуються результати наукової роботи, публікаційної активності, зокрема за напрямом дослідження аспіранта https://surl.li/yskojf. Тема дисертації уточнюється і розкривається аспірантом в обґрунтуванні, яке готується впродовж перших 2 місяців навчання в аспірантурі з консультаціями наукового керівника, обговоренням на кафедрі, після чого затверджується рішенням вченої ради університету. Така процедура дозволяє забезпечити відповідність наукових тем аспірантів науковим напрямам їх наукових керівників. За результатами анкетування аспіранти високо оцінюють роботу наукових керівників https://surl.li/gwjovv. У 2024 р. на запитання «Чи відповідають Ваші наукові інтереси напрямам досліджень Вашого наукового керівника?» аспіранти ОНП «Економіка» відповіли: 95,3% - так, відповідають; 4,7% - частково відповідають (https://surl.li/yeobqt).

Продемонструйте здатність закладу освіти сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

Утворення разової спеціалізованої вченої ради закладу та присудження нею здобувачеві ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до законодавства, що регулює присудження ступеня доктора філософії (https://surl.lt/mevazf) та Положення ЧНУ про порядок проведення попередньої експертизи дисертацій, поданих на здобуття ступеня доктора філософії (PhD) та створення разової спеціалізованої вченої ради (https://surl.li/ibzmmt). На підставі визначення відповідності тем досліджень здобувачів напрямам наукової роботи НПП кафедр ННІ економіки і права виявляються претенденти від ЗВО на участь у разових спеціалізованих радах для захисту дисертацій і встановлюється можливість формування такої ради, а відомості про потенційних учасників її складу вносяться до таблиці відповідності наукових інтересів аспірантів і їх керівників (https://surl.lu/xyvvet). Контролюється наявність принаймні трьох науковців в ЗВО, які мають публікації, дотичних за напрямом до теми, над якою хоче працювати аспірант (з них мінімум один - доктор наук – потенційний голова спеціалізованої вченої ради). У кадровому складі ННІ економіки і права - 11 докторів економічних наук, що свідчить про наявність потенціалу для створення разових спеціалізованих вчених рад. Усі працівники інституту є активними дослідниками, мають персональні наукові профілі, де зазначено їх досягнення, а також демонструють публікаційну активність у напрямі вирішення актуальних проблем економіки.

Опишіть, як заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо).

Аспіранти мають безкоштовний доступ до науково-інформаційних ресурсів (електронних бібліотек, репозитаріїв). На території університету функціонує безкоштовний Wi-Fi. Аспіранти можуть займатися науковими дослідженнями, використовуючи матеріальну базу університету. Наприклад, аспіранти ОНП «Економіка» часто працюють над науковими працями в читальному залі, комп'ютерних класах, у аудиторіях, закріплених за кафедрою Економіки та міжнародних економічних відносин (ауд.201, ауд.203, ауд. 204, ауд .226, 1 корпусу ЧНУ). У періоди відключення електроенергії аспіранти мали змогу зарядити ноутбуки, планшети та інші гаджети у пункті незламності і продовжити наукову та освітню діяльність. Для презентації результатів досліджень аспіранти можуть використовувати конференц-зал 1 корпусу та його мультимедійне обладнання з попереднього дозволу адміністрації ЧНУ. Аспіранти можуть апробовувати та оприлюднювати результати досліджень у матеріалах щорічної конференції «Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених» (https://surl.li/gusnkr), яка проводиться РМУ ЧНУ. Є можливість безкоштовної публікації для аспірантів у науковому журналі категорії Б «Вісник ЧНУ. Серія «Економічні науки» (https://surl.li/xbyhlh) за умови написання статті англійською мовою. Аспіранти через РМУ ЧНУ можуть організувати власний науковий захід, користуючись приміщеннями та матеріальним фондом ЧНУ.

Опишіть, як заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

Відділ міжнародних зв'язків здійснює консультаційну та координаційну роботу для участі здобувачів у міжнародних грантових програмах, проєктах https://surl.li/pbeoqu. Можливостями для долучення до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю на ОНП у формі стажувань і тренінгів скористались: Жученко А.О. 2025 р. , International

Labour Standards Department (NORMES) of the International Labour Office «International Labour Standards Academy» (Турин, Італія), Овчаренко П.А., 2025 р. Global Virtual Mobility Class "International Relations and Global Leadership" (США).
Аспіранти публікують статті у зарубіжних виданнях (Пісецький М.М., Павлюк А.А. (https://surl.li/bvpucw), Скіданов А.О. (https://surl.li/bvsjve)).

Опишіть наявну практику участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники аспірантів були і є співвиконавцями чи керівниками дослідницьких проєктів, результати яких впроваджуються в освітній процес ЗВО та публікуються: 1) прикладне наукове дослідження «Інноваційні підходи до державного регулювання фінансової безпеки України» (№ державної реєстрації 0117U000578, Білоус С.П., 2018-2019 рр., фінансування з держбюджету); 2) «Формування і розвиток національної біоекономіки в умовах прискорення науково-технічного прогресу», № державної реєстрації 0119U100496, 2019-2021. (Кирилюк Є. М., Прощаликіна А. М.); 3) «Організаційно-економічна модель розвитку ринку земель сільськогосподарського призначення та формування його смарт-інфраструктури», № державної реєстрації 0122U000665, 2022-2024 (керівник держбюджетної теми - Кирилюк Є. М., співвиконавцями були аспіранти В. Мельник, . В. Самойленко, О. Цокало). За результатами виконання наукових проєктів і тем опубліковано понад 40 наукових праць.

Опишіть, як заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів)

ЧНУ забезпечує дотримання академічної доброчесності наукових керівників і аспірантів Кодексом академічної доброчесності та корпоративної етики Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького (https://surl.li/imozyr) та діяльністю Комісії з академічної доброчесності та корпоративної етики, до якої входить гарант ОНП «Економіка» Білоус С.П. та представниця від аспірантів усіх спеціальностей – Омелюх І.В. Аспіранти укладають з університетом Декларації про дотримання академічної доброчесності. Аспіранти зобов'язуються дотримуватися принципів академічної доброчесності та корпоративної етики на всіх етапах свого навчання за ОНП. Спеціалізованим вченим радам надана можливість перевірки дисертацій на наявність текстових запозичень (в системі Unicheck – до серпня 2024 р., у системі Strikeplagiarism з серпня 2024 р. У разі виявлення ненавмисних запозичень з неналежним оформленням цитувань робота повертається на доопрацювання. За наявності навмисного укриття запозичень – до захисту не допускається. Університет застосовує фільтри якості наукової продукції: публікації в наукових фахових виданнях проходять peer-review. Монографії, підручники, навчальні посібники тощо проходять наукове рецензування, розглядаються на засіданнях науково-експертної ради, вченої ради Університету. Редколегії фахових видань університету також перевіряють наукові статті на наявність текстових запозичень.

Опишіть, як заклад вищої освіти вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Університет бере на себе відповідальність за те, що запроваджені при заміщенні вакантних посад і залученні НПП за сумісництвом процедури і критерії забезпечують те, що всі особи, які залучені до наукового керівництва аспірантів, здатні дотримуватися в освітньому процесі й науковій діяльності принципів академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами освіти. Для розгляду випадків порушень академічної доброчесності та корпоративної етики в університеті створена Комісія з питань академічної доброчесності та корпоративної етики https://surl.li/jyvdai. Комісія може звернутися до вченої ради Університету щодо запровадження дисциплінарних заходів до осіб, які порушили норми доброчесності. У разі наявності в захищеній дисертації плагіату, Університетом мають бути вжитими заходи щодо скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Передбачено позбавлення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення норм академічної доброчесності, зокрема, щодо яких було встановлено факти академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Порушник позбавляється права участі у підготовці та атестації здобувачів ступеня доктора філософії строком на два роки. Порушень академічної доброчесності науковими керівниками дисертацій здобувачів за весь період підготовки за ОНП «Економіка» виявлено не було.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Аналізуючи ОНП «Економіка» третього рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» можна виділити наступні сильні сторони:
- унікальність програми полягає у її практичній спрямованості на підготовку фахівців, спроможних генерувати нові знання, продукувати новації та впроваджувати власні ідеї (інновації) в економічну практику на засадах сталого розвитку;
- реалізацію програми забезпечують досвідчені висококваліфіковані науково-педагогічні працівники університету, що поєднують викладацьку діяльність з науково-дослідною роботою;
- відповідність структури та змісту ОНП поєднання навчання і досліджень і в освітньому, і в науковому складниках ОНП, відповідність контенту європейським цінностям і цілям сталого розвитку;

- реалізація елементів дуальної освіти (працевлаштування здобувачів ОНП викладачами на кафедрі Економіки та міжнародних економічних відносин);
- дублювання інформаційних і методичних матеріалів у процесі навчання у Google Classroom навіть у періоди аудиторного навчання;
- структура та зміст ОП, методи і прийоми, організаційні форми і засоби навчання й оцінювання орієнтовані на інтереси здобувачів освіти, створюють сприятливі умови для їхньої самоактуалізації, досягнення основних академічних і дослідницьких результатів, формування персональних брендів науковців;
- створено середовище для побудови індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, з урахуванням їх наукових інтересів;
- дії практика залучення здобувачів до спілкування з роботодавцями через проведення зустрічей, гостьових лекцій, семінарів, тренінгів, круглих столів;
- гарант та проєктна група тісно співпрацюють з роботодавцями та іншими стейкхолдерами для досягнення важливої мети – отримати після атестації готових до проблемно орієнтованої наукової, управлінської, освітньої діяльності докторів філософії з економіки, здатних долати економічні виклики та приймати своєчасні економічні рішення;
- гарант та проєктна група є активними дослідниками, публікують власні наукові доробки в фахових виданнях і вивчають зарубіжний досвід у сфері вищої освіти та здійснення наукових досліджень;
Аналізуючи ОНП «Економіка» третього рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» можна виділити такі умовно слабкі сторони:
- неповне використання можливостей міжнародного співробітництва, академічної мобільності по причині воєнного стану;
- низький рівень участі НПП та аспірантів у проєктах НДР за рахунок коштів державного бюджету, підготовки та подачі заявок на отримання індивідуальних і колективних грантів, низький рівень комерціалізації інтелектуальної власності;
- нереалізована можливість використання англійської мови під час викладання фахових дисциплін;
- низька публікаційна активність аспірантів перших років навчання.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Пріоритетом розвитку ОНП упродовж найближчих 3-х років підтримання її сильних та мінімізація слабких сторін за рахунок посилення взаємного зв'язку наукової та освітньої складових програми, імплементації світового досвіду та кращих вітчизняних практик підготовки докторів філософії з економіки. 1. Найближчою перспективою розвитку ОНП є підготовка першої когорти випускників до успішного захисту дисертаційних робіт за новими вимогами МОНУ та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. 2. Активізація заходів, спрямованих на досягнення належного рівня знань іноземної мови через викладання фахових дисциплін англійською мовою (планується розпочати з 2025/2026 н.р.); запровадження принципів білінгвістичної освіти на програмі, у т.ч. заохочення аспірантів до написання статей і розділів монографій англійською мовою. 3. Розширити межі залучення до освітнього процесу представників академічної спільноти, зокрема, уже у 2025/2026 н.р. планується збільшити кількість гостьових лекцій від НПП з інших ЗВО. 4. Продовжити коригування змісту дисциплін згідно з новими вимогами до захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії, урахуванням думок здобувачів щодо перспектив удосконалення освітньої програми; запитами ринку праці, цілей сталого розвитку та реалій воєнного часу. 5. Започаткувати практику впровадження наукових результатів аспірантів у навчальний процес під час проходження педагогічної практики з подальшим отриманням акту про впровадження. 6. Підвищити рівень популяризації ОНП у соціальних мережах, розширити межі висвітлення здобутків викладачів та здобувачів ступеня доктора філософії зі спеціальності С1 «Економіка» на сторінках кафедри, ННІ економіки і права, Університету. 7. Оцінити можливості перетворення програми у міждисциплінарну (поєднання спеціальностей С1 Економіка і D3 Менеджмент, тощо). 8. Формування патріотичних настроїв та бажання займатися науковою діяльністю в Україні у період її післявоєнного економічного відновлення; сприяння Перемозі (участь у волонтерській діяльності, збір коштів на підтримку ЗСУ, надання допомоги бійцям і внутрішньо переміщеним особам, тощо).

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Черевко Олександр Володимирович

Дата: 17.10.2025 р.

Таблиця 1. Інформація про освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	**Вид освітнього компонента**	**Силабус або інші навчально-методичні матеріали**		**Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього***
		Назва файла	**Хеш файла**	
Іноземна мова	навчальна дисципліна	*ОК 1. Іноземна мова.pdf*	/F1XR2RoXaEnAfPUEbN4kHh1dD5LpLHcvDXhbCLC35E=	*Аудиторії, обладнані мультимедійною технікою (проєктори, інтерактивні дошки, екрани). Програмне забезпечення для відеоконференцій (Google Meet) для онлайн-занять і розмовної практики. Електронні версії навчальних матеріалів доступні через внутрішню освітню платформу ЗВО (Google Classroom)*
Філософія і культура наукового мислення	навчальна дисципліна	*ОК2 Філософія і культура наукового мислення.pdf*	SVL/PcPH4ZORcFkxA9rG85/hOGicu2TKVaRAomlQivo=	*Аудиторія теоретичного навчання, лабораторне обладнання, навчальні стенди, проектор, ноутбук, смартфон, наукова література, презентаційні матеріали*
Культура наукової мови	навчальна дисципліна	*Ок 3. Культура наукової мови.pdf*	IJTSDm7AT1VbmfclE7VsOF6ljKw1rFwHB4QcGnZIdQs=	*Аудиторії, обладнані мультимедійними засобами навчання: проєктори, інтерактивні дошки, екрани, підручники*
Інтелектуальна власність	навчальна дисципліна	*ОК 4. Інтелектуальна власність.pdf*	eF7Gu8a+1mcUaipkiVg4WBTOiR8JVJl5OfYLtw+MCyo=	*Аудиторія теоретичного навчання, навчальні стенди, проектор, ноутбук, смартфон, наукова література, презентаційні матеріали, практичні кейси.*
Інформаційно-комунікаційні технології в наукових економічних дослідженнях	навчальна дисципліна	*ОК 5 ІКТ в наукових економічних дослідженнях.pdf*	4sb0SR3rMT8jUzjK5BaM84iHo1DLUE5BwdiV/jEV+m4=	*Аудиторія теоретичного навчання, мультимедійний проектор, магнітно-маркерна дошка, фліпчарт, персональні комп'ютери, ноутбук, графічний планшет, наукова література, презентаційні матеріали та цифрові ресурси.*
Методологія та організація наукових досліджень в економіці	навчальна дисципліна	*ОК 6 МОНД.pdf*	VqiUqEYHQxNBajzyBfjcArRqII4Wy/RVOVzbVeZK/uU=	*Аудиторія теоретичного навчання, мультимедійний проектор, магнітно-маркерна дошка, фліпчарт, наукова література, резентаційні матеріали та цифрові ресурси.*
Педагогічна майстерність у ЗВО	навчальна дисципліна	*ОК 7. Педагогічна майтерність у ЗВО.pdf*	IeRymHd62Ru8TIzA9TA7c0dNzCbem7hS4+M4vXmctkY=	*Аудиторія теоретичного навчання, проектор, ноутбук, смартфон, мобільні додатки; наукова література, презентаційні матеріали, дидактичні набори.*
Сучасні стратегії та тренди економічного розвитку	навчальна дисципліна	*ОК8. Сучасні стратегії та тренди економічного розвитку.pdf*	QnxoPqW7Ub40Wy4umCqVxpdNN/5VPtRmfqh3VReGTys=	*Мультимедійно оснащені аудиторії, комп'ютерні класи з доступом до Інтернету, презентаційне обладнання (проєктори, інтерактивні панелі), доступ до електронних бібліотек, статистичних баз даних (Держстат, World Bank, IMF, OECD), навчально-методичних матеріалів, презентацій, кейсів і платформ для онлайн-навчання (Google*

				Classroom)
Інноваційне підприємництво та управління стартапами	навчальна дисципліна	*ОК9. Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами.pdf*	iciqmePGxZPqREv2amJeuov+HT8Fh3G24ZM3LoUDWw0=	*Аудиторії з мультимедійним обладнанням (проєктори, інтерактивні панелі), комп'ютерні класи з доступом до мережі Інтернет, програмне забезпечення для бізнес-моделювання (MS Office, Canva, Miro, Trello, Business Model Canvas), а також доступ до електронних бібліотек, кейсів.*
Педагогічна практика за професійним спрямуванням	практика	*ОК 10. Педпрактика силабус.pdf*	lMc16kP+RZXclMHrJlKltzMoOFKisT1S3BatC7JaNdI=	*Навчальні аудиторії, обладнані мультимедійною технікою (проєктори, інтерактивні дошки, комп'ютери), ресурсів для підготовки та проведення навчальних занять (методичні рекомендації, зразки планів-конспектів, презентаційні матеріали), Google Classroom.*

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про відповідність НПП освітнім компонентам

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування відповідності освітньому компоненту (кваліфікація, професійний досвід, наукові публікації)
299691	Степанова Наталія Михайлівна	Доцент, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва	Диплом спеціаліста, Черкаський державний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 1998, спеціальність: 030301 Історія та народознавство, Диплом кандидата наук ДК 006274, виданий 17.05.2012, Атестат доцента АД 003886, виданий 16.12.2019	26	Педагогічна майстерність у ЗВО	Освіта: Черкаський державний університет імені Богдана Хмельницького, 1998, спеціальність «Історія та народознавство», кваліфікація «учитель історії та народознавства»; Черкаський державний технологічний університет, 2003, спеціальність «Економіка підприємства», кваліфікація «економіст». Науковий ступінь: кандидат філософських наук, шифр і назва спеціальності 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії Вчене звання: доцент по кафедрі «Дошкільної освіти та професійного розвитку педагогів» Фахові публікації за ОК: 1. Kyrian T., Nikolaesku I., Stepanova N., Nenko Y. Relationship between Professional Burnout of Teachers of Higher

							Education Institutions of Ukraine and Their Organizational, Professional and Socio-demographic Characteristics. Revista Românească pentru Educație Multidimensional. Vol. 12 No. 4 (2020). Pp. 268-288. (research note Web of Science). 2. Ніколаєску І., Степанова Н., Соловей Ю. Впровадження дистанційного спецкурсу «Моніторинг якості освіти: державний контроль в управлінні діяльністю закладів дошкільної освіти». Інформаційні технології і засоби навчання, 2020, Том 80, No6. С. 91-112. (research note Web of Science). 3. Kulbach L., Leontieva T., Charkina T., Voropayeva T., Stepanova N. Media dimension of modern civic education: the humanitarian aspect. Revista de Tecnología de Información y Comunicación en Educación. Volumen 16, № 2. Abril-junio (2022). P. 49–69. DOI: 10.20873/uft.rbec.e12647 (research note Web of Science). 4. Степанова Н. М., Єнгаличева І. В., Коваленко О. А. Європейські соціальні цінності та їх вплив на професійне становлення майбутніх педагогів. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Спецвипуск Т. (2022). С. 142–146. DOI: https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.spec.2.27 5. Kocha I., Baidiuk N., Stepanova N., Nenko Y. Remote assessment: case study from Ukrainian higher education institutions. Brazilian Journal of Rural Education. (2022). Vol. 7. e14665. DOI: 10.20873/uft.rbec.e14665 (research note Web of Science). 6. Степанова Н. Розвиток емоційного інтелекту в майбутніх вихователів як однієї з важливих навичок

							професійної діяльності. Вища освіта України. 2023. № 3. С. 67–72. DOI: https://doi.org/10.32782/NPU-VOU.2023.3(90) 7. Bykovska O., Boyko A., Stepanova N., Karychkovskyi V., Bykovskyi T. Harmonisation of the european education area. Conhecimento & Diversidade. (2023). Volumen 15, № 40. P. 526–548. DOI: 10.18316/rcd.v15i40.11221 (research note Web of Science). 8. Kocha I., Baidiuk N., Stepanova N., Nenko Y. Remote assessment in ukrainian higher education institutions. Revista Ciências Humanas. (2023). 16 (1). DOI: 10.32813/2179-1120.2023.v16.n1.a9339. Степанова Н., Гнезділова К. Тайм-менеджмент у професійній підготовці майбутніх педагогів. Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. 2023. № 17. С. 186–191. DOI: https://doi.org/10.32782/2410-2075-2023-17.23 10. Степанова Н.М. Креативність як гнучка навичка в професійній підготовці майбутніх педагогів. Мистецька освіта та розвиток творчої особистості. 2024. Вип. 4. Частина 1. С. 111-116. https://doi.org/10.32782/ART/2024-4-19 Методичні праці: "1. Степанова Н.М. Критичне мислення як одна з навичок освіти для сталого розвитку. Theoretical and applied aspects of sustainable development of Ukrainian regions : scientific monograph. Volume 1. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2025. 668 p. С. 607-620. DOI https://doi.org/10.30525/978-9934-26-539-6-25 2. Національно-патріотичне виховання в системі освіти ЗВО : методичні рекомендації / авт.-

							упр. В. Бондар, І. Єнгаличева, О. Коваленко, Н. Степанова. Черкаси : ФОП Гордієнко Є. І., 2022. 53 с. 3. Нормативно-правове регулювання освітньої сфери»: методичні рекомендації. / Степанова Н.М. Черкаси, 2021. 25 с. Стажування: 1. ISMA University of Applied Sciences (Рига, Латвія) сертифікат тема «Теорія і практика науково-педагогічних підходів в освіті», дата видачі 28.06.2021, кількість навчальних кредитів (годин) 6 кр / 180 год 2. Міжнародне стажування за темою «Фандрейзинг та основи проєктної діяльності в закладах освіти: європейський досвід» (total 180 h.), Польща-Україна, 12 лютого по 20 березня 2022 р. (країна входить до ЄС). 3. Міжнародне навчання за темою ""TRANSFER OF EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN THE COUNTRIES OF THE EUROPEAN UNION AND UKRAINE"", Польща, 20-29 квітня 2024 року (сертифікат ES №19518 від 29.04.2024, total 1,5 ECTS credits / 45 h.)
17516	Луценко Галина Василівна	Професор, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут інформаційних та освітніх технологій	Диплом бакалавра, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2020, спеціальність: 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології, Диплом магістра, Черкаський державний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2001, спеціальність: 070101 Фізика, Диплом доктора наук	20	Інформаційно-комунікаційні технології в наукових економічних дослідженнях	Освіта: Спеціальність «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», кваліфікація інженер з автоматизованих систем керування виробництвом, фахівець з інформаційних технологій, ЧНУ Науковий ступінь: Доктор педагогічних наук, спеціальність - 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Вчене звання: вчене звання професора кафедри автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій. Фахові публікації за ОК: 1. Lutsenko, G. Case study of future doctors of philosophy digital competence formation.

				ДД 008518, виданий 23.04.2019, Диплом кандидата наук ДК 000040, виданий 09.11.2006, Атестат доцента 12ДЦ 022864, виданий 22.12.2009, Атестат професора АП 006812, виданий 24.04.2025			Journal of Information Technologies in Education. 2025. Vol. 57. P. 14-23. https://doi.org/10.14308/ite000789 2. Луценко Г.В. Використання сервісів відкритих даних у підготовці студентів до дослідницької діяльності. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 2025. №74. С. 49-58. https://doi.org/10.31652/2412-1142-2024-74-49-57 3. Луценко Г.В., Подолян О.М., Гриценко В.Г. Використання можливостей штучного інтелекту сервісу Classtime для оцінювання результатів навчання. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Серія: Педагогічні науки. 2024. Вип. 3 (52). С. 31-40. 4. Луценко Г.В. Організація командної роботи у навчанні студентів інженерних спеціальностей методології Scrum. Інженерні та освітні технології. 2023. Т. 11. № 3. С. 53-65. https://doi.org/10.32782/2307-9770.2023.11.03.05 5. Луценко Г.В. Самооцінювання здобувачами ступеню доктора філософії рівня сформованості цифрової компетентності. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Серія: Педагогічні науки. 2022. Вип. 3 (50). С. 43-52. 6. Луценко Г.В. Програмне середовище Visual Paradigm у навчанні технологій проєктної діяльності студентів-інженерів. Інформаційні технології і засоби навчання. 2021.№ 83(3). С. 208-225.

							https://doi.org/10.3340 7/itlt.v83i3.3400 (Web of Science) 7. Луценко Г.В. (2024). Аналіз і візуалізація даних. Навчально-методичний посібник для виконання лабораторних робіт. Черкаси, ЧНУ ім. Б. Хмельницького. 90 с.
247701	Кібальник Любов Олександрівна	професор, Суміщення	Навчально-науковий інститут економіки і права	Диплом спеціаліста, Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка, рік закінчення: 1991, спеціальність: політична економія, Диплом доктора наук ДД 004373, виданий 30.06.2015, Диплом кандидата наук ДК 013260, виданий 13.02.2002, Атестат доцента ДЦ 009891, виданий 16.12.2004, Атестат професора АП 001801, виданий 14.05.2020	29	Сучасні стратегії та тренди економічного розвитку	Освіта: Диплом спеціаліста Спеціальність Політична економія. Кваліфікація економіст, викладач політичної економії. Науковий ступінь: Доктор економічних наук, спеціальність 08.00.02 – Світове господарство та міжнародні економічні відносини Вчене звання: Професор кафедри моделювання економіки і бізнесу Фахові публікації за ОК: 1. Danylchuk, H. B., Kibalnyk, L. O., Kovtun, O. A., Pursky, O. I., Kyryliuk, Y. M., & Kravchenko, O. O. / The impact of the war in Ukraine on globalization processes and world financial markets: a wavelet entropy analysis / CEUR Workshop Proceedings 3465, с. 189-205, 2023. [Електронний ресурс] Режим доступу: https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85171160775&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&st1=Kibalnyk&st2=L.&nlo=1&nlr=20&nls=count-f&sid=f5916a3d5cd0e21fd2057ab8a3b44b51&sot=anl&sdt=aut&sl=37&s=AU-ID%28%22Kibalnyk%2c+Liubov%22+57210337198%29&relpos=0&citeCnt=1&searchTerm= 2. Fedorov, E., Kibalnyk, L., Leshchenko, M., Nechyporenko, O., & Danylchuk, H. / The Analysis of Countries' Investment Attractiveness Indicators Using Neural Networks Trained on the Adam and WCO Methods / Lecture Notes in Networks and Systems 608, с. 675-687, 2023. [Електронний ресурс] Режим доступу:

							https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85150944401&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&st1=Kibalnyk&st2=L.&nlo=1&nlr=20&nls=count-f&sid=f5916a3d5cd0e21fd2057ab8a3b44b51&sot=anl&sdt=aut&sl=37&s=AU-ID%28%22Kibalnyk%2c+Liubov%22+57210337198%29&relpos=2&citeCnt=0&searchTerm= 3. Kibalnyk L. Monitoring and modelling of cryptocurrency trend resistance by recurrent and R/S-analysis / Kibalnyk, L., Danylchuk, H., Kovtun, O., Sysoiev, O. / E3S Web of Conferences, 2020, 166, 13030. [Електронний ресурс] Режим доступу: https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85084947488&origin=resultslist 4. Kibalnyk L. Modelling of Trade Relations between EU Countries by the Method of Minimum Spanning Trees Using Different Measures of Similarity / Liubov Kibalnyk, Hanna Danylchuk, Oksana Ivanylova, Oksana Kovtun, Tetiana Melnyk, Olexandr Serdiuk, and Vladimir Zaselskiy / CEUR Workshop Proceedings 2713, с. 167-186, 2020. [Електронний ресурс] Режим доступу: https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85095453371&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&st1=Kibalnyk&st2=L.&nlo=1&nlr=20&nls=count-f&sid=f5916a3d5cd0e21fd2057ab8a3b44b51&sot=anl&sdt=aut&sl=37&s=AU-ID%28%22Kibalnyk%2c+Liubov%22+57210337198%29&relpos=6&citeCnt=4&searchTerm= 5. Кібальник Л. О., Кравченко О. О., Кушніренко Д. С. Міжнародні підходи до управління людськими ресурсами: адаптація для України у воєнний та повоєнний період // Економіка та суспільство : електронний фаховий

							журнал з економічних наук. – 2024. – Вип. 66. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4539/4482 6. Liubov Kibalnyk, Hanna Danylchuk / Modeling Of Crisis Phenomena In Regional Stock Markets By Wavelet-Entropy Method / Modeling The Development Of The Economic Systems, № 1 (2021), pp.13-21.
15933	Калько Микола Іванович	Професор, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут української філології та соціальних комунікацій	Диплом спеціаліста, Черкаський державний педагогічний інститут імені 300-річчя возз`єднання України з Росією, рік закінчення: 1981, спеціальність: українська мова і література, Диплом доктора наук ДД 007839, виданий 16.12.2009, Диплом кандидата наук КД 030894, виданий 27.02.1991, Атестат доцента ДЦ 002569, виданий 25.01.1995, Атестат професора 12ПР 006661, виданий 14.04.2011	38	Культура наукової мови	Базова освіта: Спеціальність: українська мова та література. Кваліфікація: учитель української мови та літератури. Черкаський державний педагогічний інститут імені 300-річчя возз'єднання України з Росією Вчене звання: доктор філологічних наук, спеціальність 10.02.01 – українська мова. Науковий ступінь: професор кафедри українського мовознавства і прикладної лінгвістики. Фахові публікації за ОК: 1. Калько В.В., Калько М. І. Не такий страшний чорт, як його малюють: паремія й антипаремія в сучасному українському мовному просторі. Slavia orientalis. 2023. T. LXXII. № 1. С. 157–172. https://journals.pan.pl/dlibra/publication/145203/edition/127881/content 2. Kalko V., Kalko M., Selivanova O. The motivating function of myth: a cognitive onomasiological analysis. Езиков свят-Orbis Linguarum, 2023. Vol. 21. Is.3. S. 35–50. https://ezikovsvyat.com/index.php/bg/archivebg 3. Калько М. І., Калько В. В. Досвід моделювання аспектуальної парадигми полісемічного дієслова. Studia Slavica Academiae Scientiarum Hungaricae. 2022. 66 (1). С. 53–65. https://akjournals.com

							/view/journals/060/66/1/article-p53.xml 4. Калько В.В., Калько М. І.Стереотипізація тваринного світу в русинських фразеологізмах. Русин. 2021. № 65. С. 250–286. http://journals.tsu.ru/rusin&journal_page=archive&id=2161 5. Калько В.В., Калько М. І. Характеристика мовленнєвої діяльності русинів у прислів'ях і фразеологізмах. Русин. 2020. № 59. С. 234–252. 6. Калько М.І., Калько В. В. Українські паремії як репрезентанти текстової категорії інформативності. Mundo Eslavo. 2021. №. 20. С. 100–115 7. Калько М. І., Калько В.В. Кластерне видове партнерство в аспектуальній системі українського дієслова. Мовознавчий вісник. 2022. Вип. 33. С. 85–93. 8. Калько В.В., Калько М. І. Мовна гра в українських антипареміях. Мовознавчий вісник. 2022. Вип. 32. С. 68–74. 9. Калько В.В., Калько М. І. Полісемічне дієслово як об'єкт моделювання аспектуальної парадигми. Мовознавчий вісник. 2021. Вип. 31. С. 6–18. 10. Калько М. І. Категорія виду і контекст: аспектуально релевантні синтаксеми. Вісник Черкаського університету. Серія філологічні науки. 2019. Вип. 1. С. 42–50. (Індекс Copernicus). 11. Калько М. І. Аспектуально релевантні класи дієслів і конкретно-видові функції: проблема взаємозв'язку. Мовознавчий вісник. 2019. Вип. 26. С. 5–12. (Індекс Copernicus). 12. Калько М. І. Аспектуальність і транзитивність: взаємодія категорії виду й контексту. Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології. 2019. Вип. 8. Ч. 1. С.

							151–159. 13. Калько М. Мовна екологія академічного повсякдення : словник-довідник / М. І. Калько, В. В. Калько, І. І. Погрібний. Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2019. 356 с.
359149	Данилюк Сергій Семенович	професор, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут іноземних мов	Диплом спеціаліста, Черкаський державний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 1997, спеціальність: англійська та німецька мови, Диплом магістра, Комунальний вищий навчальний заклад "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради, рік закінчення: 2020, спеціальність: 073 Менеджмент, Диплом магістра, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, рік закінчення: 2020, спеціальність: 028 Менеджмент соціокультурної діяльності, Диплом доктора наук ДД 003043, виданий 14.02.2014, Диплом кандидата наук ДК 038234, виданий 09.11.2006, Атестат доцента 12ДЦ 022288, виданий 19.02.2009, Атестат професора 12ПР 010779, виданий 30.06.2015	25	Іноземна мова	Фахова освіта: Черкаський державний університет імені Богдана Хмельницького. Спеціальність: англійська та німецька мови Кваліфікація: вчитель англійської та німецької мов. Науковий ступінь: доктор педагогічних наук, спеціальність 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Вчене звання: професор кафедри практики англійської мови 1. Danylyuk S. (2024). Leveraging Gamification and Game-Based Technologies for Educational Purposes. Multidisciplinary Reviews. Volume 7, 2024spe008. DOI: https://doi.org/10.31893/multirev.2024spe008 (Scopus). 2. Danylyuk S.S. (2024). Typology of English Electronic Texts of Linguists' Personal Web Pages. Слобожанський науковий вісник. Серія: Філологія. 2024. 5. 16 – 22 (категорія Б). 3. Danylyuk S.S. (2024). Formation of Future Specialists' Project Culture in the Process of Their Professional Training at Establishments of Higher Education. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Вип. 213. 423 – 429 (категорія Б). 4. Danylyuk S. S. (2024). Specific Features of the Formation of Future Specialists' Project Competence in the Process of Their Professional Training at Establishments of Higher Education. Педагогічний альманах. 2024. Вип. 55. 73 – 78 (категорія Б). 5. Sharlovych Z.,

							Vilchynska L., Danylyuk S., Huba B., Zadilska H. (2023). Digital Technologies as a Means of Improving the Efficiency of Higher Education. International Journal of Information and Education Technology. 13 (8). 1214-1221 (Scopus). 6. Danylyuk S., Pak A., Terekhova S., Mykolenko T., Kozak S. (2023). The Role of Digital Technologies in Building Foreign Language Competencies of Future Specialists. Revista de la Universidad del Zulia. Volume 14. Issue 41. 847-861 (Web of Science). 7. Snihur O., Danylyuk S., Shevchenko V., Derbak O., Sabelnykova T. (2023). The Role of Information Technologies (Classroom/Zoom) in Conducting Seminars. Apuntes Universitarios. Volume 13. Issue 1. 60-76 (Web of Science). 8. Danylyuk S.S. (2023). Foreign Language Component of Future Specialists' Professional Training at Establishments of Higher Education. Педагогічний альманах. 53. 41-48 (категорія Б). 9. Danylyuk S.S. (2023). Modeling of a Foreign Language Educational Space at Establishments of Higher Education in Conditions of Digitalization of the Process of Future Specialists' Professional Training. Педагогічний альманах. 54. 82-89 (категорія Б). 10. Patyk R., Benyakh N., Yakymova O., Yefimova A., Danylyuk S. (2022). The Use of Information Technology in the Educational Process during Martial Law. Revista de la Universidad del Zulia. 3ª época. Año 13. № 38. 696-713 (Web of Science). 11. Bashynska I., Kichuk Ya., Danylyuk S., Bessarab A., Levytska L., Zaitsev O. (2022). Smart Agro-Clustering Based on the Chain ""Education-Science-Business"" for

							Sustainable Development. Journal of Agriculture and Crops. Vol. 8. Issue 3. 208-215 (Scopus). 12. Kolodii I., Tsoi M., Rogozin V., Danylyuk S., Zadilska H., Oborska S. (2022). Pedagogical Technologies for Designing and Functioning an Integrated System of Specialists' Training Quality Control in HEIs. AD ALTA-Journal of Interdisciplinary Research. Vol. 12. Issue 2. Special Issue: SI. P. 29-33 (Web of Science). 13. Danylyuk S. (2022). Specific Features of Distant Teaching Foreign Language in Establishments of Higher Education in Conditions of Blended Learning. Перспективи та інновації науки. Серія ""Психологія"", Серія ""Педагогіка"", Серія ""Медицина"". 3 (8). 10-19 (категорія Б) Стажування: 1. Міжнародне стажування на тему «Implementation of Innovations in Social Sciences (Pedagogics): Experience of the Czech Republic» (European Institute for Innovation Development, Ostrava, the Czech Republic) в обсязі 180 годин, 6 кредитів ЄКТС з 11 березня по 25 квітня 2025 р. 2. Міжнародне стажування на тему «Development of Educational Systems in Conditions of Modern Challenges and Transformations» (Catholic University in Ruzombrerok, Slovakia) в обсязі 180 годин, 6 кредитів ЄКТС з 01 лютого по 12 березня 2021 р"
373638	Кретов Павло Васильович	доцент, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут міжнародних відносин, історії та філософії	Диплом спеціаліста, Черкаський державний педагогічний інститут імені 300-річчя возз`єднання України з Росією, рік закінчення: 1992, спеціальність: російська мова і література, Диплом кандидата наук ДК 007988,	31	Філософія і культура наукового мислення	Науковий ступінь: кандидат філософських наук, спеціальність 09.00.02 – діалектика і методологія пізнання. Вчене звання - доцент по кафедрі філософії. Фахові публікації за ОК: 1.Кретов, П. В., Кретова, О. І. (2024). Людина в просторі свободи та ресентименту: символічне співвідношення екзистенціалів.

				виданий 11.10.2000, Атестат доцента 02ДЦ 015547, виданий 19.10.2005			Антропологічні виміри філософських досліджень , (25), 26–35. https://doi.org/10.15802/ampr.v0i25.307560 (WoS) 2. Кретов П. (2024). Концепція безсмертя та трансформація ідеї просвітлення: І. Кант та Дж. М. Е. Мактаґгарт. Філософська думка , (2), 78–90.https://doi.org/10.15407/fd2024.02.078 3. Marchenko O.V., Kretov P.V., Kretova O.I. Symbolism of the Philosopheme of Dialogue in Modern Philosophical Discourse. Beytylhikme. An International Journal of Philosophy. 2022. No12:2. P. 555–570. http://dx.doi.org/10.18491/beytulhikme.1793 (WoS); 4. Kretov P., Kretova O. Post-neo-confucianism and globalism: the correlation of philosophy and ideology in modern China. Китаєзнавчі дослідження. 2021. No 2. С. 7-18. DOI: https://doi.org/10.511986/chinesest2021.02.007 5. Kretov P., Kretova O. The concept of the dao: metaphysics, ethics and memetics in the collective imagination. Китаєзнавчі дослідження. 2021. No 1. С. 16-26. DOI:https://doi.org/10.51198/chinesest2021.01.016 6. Кретов П., Кретова О. Формування досвіду: феноменологічний аспект історичної реальності. Вісник Черкаського університету. Історичні науки. 2023, Вип. 1Ю С.. 35-44. DOI: 10.31651/2076-5908-2023-1-35-44. 7. П. Кретов, О. Кретова Історія майбутнього як футурологія в дискурсі сучасної китайської фантастики. Вісник Черкаського національного університету. Серія «Історичні науки». No 1. Черкаси, 2022. С. 45–55. DOI: 10.31651/2076-5908-2022-1-45-54 8. П. Кретов, О.

							Кретова Постмодерна пародія як онтологізація реальності (на матеріалі оповідання Д. Бартелмі «Золотий душ»). Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки: науковий журнал / [гол. ред. Й. Гетка, відповід. редактори О. Юрчук, Г. Гримашевич, О. Гирин, Т. Криворучко]. Житомир: Вид-во Житомирського держ. ун-ту імені І. Франка, 2022. Вип. 3 (98).С. 35–46. https://doi.org/10.35433/philology.3(98).2022.35-45 9. Kretov P, Kretova O. Anticorrelationism cluster and performative narrative Philosophy, Economics and Law Review. Volume 1, no. 2, 2021. Pp. 7–17. URL: https://phelr.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2022/04/2nd/Pherl%20Review_3_2-12122021-6%20(2)-15022022-7-17.pdf
179959	Прощаликіна Аліна Миколаївна	завідувач кафедри , доцент, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут економіки і права	Диплом спеціаліста, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2006, спеціальність: 050101 Економічна теорія, Диплом кандидата наук ДК 068163, виданий 31.05.2011, Атестат доцента 12ДЦ 036380, виданий 10.10.2013	18	Інноваційне підприємництво та управління стартапами	Кваліфікація - спеціальність: економічна теорія; кваліфікація: економіст, викладач-дослідник економічної теорії; Науковий ступінь - Кандидат економічних наук зі спеціальності 08.00.01 – економічна теорія та історія економічної думки Вчене звання - доцент кафедри економічної теорії та міжнародної економіки. Стажування відповідне ОК: 1. StarterAcademia. Tartu University. Estonia (26.09 – 12.12.2022) 78 hours - 3 ECTS 2. Підвищення кваліфікації в межах ініціативи ""Підприємницький університет"" та курсу ""Інноваційне підприємництво та управління старт-проєктами"". Громадська організація “Платформа інноваційного

							партнерства” (YEP™). (Січень-червень 2023 року - 1,8 ECTS). Сертифікат EU-22-23/2-022 3. Підвищення кваліфікації працівників ЗВО ""Створення та розвиток ІТ-продуктів"". Громадська організація «Освітня фундація продуктового ІТ» та компанії ""Genesis"" (01.08-05.08.2023, 2 ECTS). 4. Підвищення кваліфікації працівників ЗВО ""Маркетинг ІТ-продуктів"". Громадська організація «Освітня фундація продуктового ІТ» та компанієї ""Genesis"" (24.07-04.08.2023, 2 ECTS). Сертифікат №197/082-2023 Фахові публікації за ОК: 1. Sagaydack, J., Kharchenko, T., Kendus, D., Proshchalykina, A., & Hrabar, M., Chubuk, L. (2021). Development of green business in the EU: Obstacles and state support. Journal of management Information and Decision Sciences, 24(7), 1-8. https://www.abacademies.org/articles/Development-of-green-business-in-the-EU-Obstacles-and-state-support-1532-5806-24-7-297.pdf 2. Ivanova, N., Popelo, O., Avhustyn, R., Rusak, O., Proshchalykina, A. (2022). Marketing Strategy of the Small Business Adaptation to Quarantine Limitations in the Sphere of Trade Entrepreneurship. IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security, 22(1), 149-160. https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.1.21. 3. Прощаликіна А., Стрельчук А. Проблеми та перспективи розвитку світового біотехнологічного ринку. Вісник Черкаського національного університету. Серія економічні науки.

							2021. №2. С. 75-81 4. Прощаликіна А., Ромащенко К., Прощаликін А. Організаційно-економічні чинники розвитку біотехнологічних кластерів. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія економічні науки. 2021. №4. С. 72-78 5. Прощаликіна А., Бровко А., Одарич О., Кусяка М., Бровко Є. Зарубіжний досвід державної підтримки розвитку біоекономіки. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія економічні науки. 2022. №3-4. С. 127-135. 6. Козуб В. О., Прощаликіна А. М., & Мазуркевич І. О. (2024). Роль регіональних інноваційних кластерів у контексті глобальних економічних викликів. Здобутки економіки: перспективи та інновації, (9). https://doi.org/10.5281/zenodo.13341546 https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/108 7. Гаряга Л. О., Денисенко В. О., Прощаликіна А. М., Балєв Є. В. Перспективні напрями розвитку страхування у міжнародному бізнесі. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Економічні науки». 2024. No3-4. С. 119-130. https://doi.org/10.31651/2076-5843-2024-3-4-119-130 8. Герасименко О.М., Грачов Д.В., Прощаликіна А.М. Формування підприємницького мислення учнів через освітні економічні івенти та шкільні стартапи. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана

							Хмельницького. Серія: Економічні науки. 2025. №2 9. Гонта Д., Кирилюк Є., Прощаликіна А., Риженко Н. Формування складників національної біоекономіки України в умовах прискорення науково-технічного прогресу : монографія . Черкаси: ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2020. 233 с.
358999	Тараненко Олег Миколайович	доцент, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут економіки і права	Диплом спеціаліста, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2007, спеціальність: 030301 Історія, Диплом спеціаліста, Черкаський державний технологічний університет, рік закінчення: 2009, спеціальність: 7.050100 Економіка підприємства, Диплом кандидата наук ДК 065505, виданий 22.04.2011, Атестат доцента 12ДЦ 045713, виданий 15.12.2015	15	Інтелектуальна власність	Вчене звання: Доцент по кафедрі інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін Стажування: найменування закладу Український національний офіс інтелектуальної власності. Вид документа: сертифікат №0014. Тема «The Innovative Power of IP: як перетворити ідею в енергію інновацій?» Виданий 1.06.2023 р. Фахові публікації за ОК: 1. Тараненко О.М. Особливості спадкування авторських прав // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. Вип. 82. Ч.1. с. 328-334. [Електронний ресурс]: Режим доступу: https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/05/82-part-1_.pdf (Категорія Б). 2. Тараненко О.М., Яценко Ю.В. Поняття та сутність штучного інтелекту як «творця» об’єктів авторського права // Право і суспільство. 2024. №2. С. 102-108. [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://pravoisuspilstvo.org.ua/index.php/archiv?id=185 (Категорія Б). 3. Тараненко О.М. Правове регулювання об’єктів інтелектуальної власності, створених штучним інтелектом: порівняльний аналіз зарубіжного та українського законодавства // Юридичний науковий електронний журнал. 2024. №5. С. 184-187. [Електронний ресурс]:

							Режим доступу: http://www.lsej.org.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=174 (Категорія Б). 4. Тараненко О.М. Особливості правового регулювання географічних зазначень за законодавством ЄС та України // Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія: юриспруденція. 2024. Вип. 69. С. 114-118. [Електронний ресурс]: Режим доступу: https://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc69/69_2024.pdf (Категорія Б). 5. Тараненко О.М. Особливості правового регулювання відносин, що виникають у зв'язку з використанням об'єктів права інтелектуальної власності у спорті // Правові новели. 2024. Вип. 23. С. 38-45. [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://legalnovels.in.ua/23-2024 (Категорія Б). Методичні матеріали: 1. Інтелектуальна власність та авторське право: методичні рекомендації до вивчення курсу. Укладач: Тараненко О.М. Черкаси : Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, 2024. 56 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: https://eprints.cdu.edu.ua/6665/ "
416159	Білоус Світлана Петрівна	професор, Суміщення	Навчально-науковий інститут економіки і права	Диплом спеціаліста, Черкаський державний технологічний університет, рік закінчення: 2009, спеціальність: 0502 Менеджмент організацій, Диплом доктора наук ДД 012071, виданий 29.06.2021, Диплом	12	Методологія та організація наукових досліджень в економіці	Відповідність за науковим ступенем - Доктор економічних наук, спеціальність 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка. Вчене звання - Доцент кафедри менеджменту та економічної безпеки. Має стажування 1. TECH SUMMER BOOTCAMP FOR TEACHERS – 2023. Вид документа: Сертифікат, Номер та

				кандидата наук ДК 017813, виданий 21.11.2013			дата: Series SC No 13780/2023 від September 01, 2023 2. "Innovative Educational Technologies: European Experience and its Implementation in the Training of Specialists in Economics and Management» majoring in 073 «Management» in the amount of 6 ECTS credits (180 hours), October 28 to December 8, 2024, Baltic Research Institute of Transformation Economic Area Problems, Riga, Latvia 2024. Наукові публікації за ОК: 1. Білоус С.П., Зачосова Н.В., Назаренко С.А., Носань Н.С., Богуславська С.І., Кирилюк І.М. Педагогічна практика : методичні рекомендації щодо проходження : для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Черкаси: ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2024. 26 с. 2. Bilous S., Kyryliuk Ye., Kyryliuk I., Proshchalykina A., Stachowiak Z. Scenario forecasting of consumption of main organic livestock products in Ukraine. International Scientific E-Journal Agricultural and Resource Economics. 2021. Vol. 7, No. 3. 3. Білоус С., Супрун Д., Перепелиця Є. Інтеграція цифрових технологій у маркетингові процеси: виклики та перспективи. Економічний простір, 2024. Вип. 195. С. 154-158. 4. Bilous, S., Zachosova, N., & Tupchii, H. (2025). SYSTEMIC APPLICATION OF SECURITY-ORIENTED PROJECT MANAGEMENT METHODOLOGY FOR THE ORGANISATION AND IMPLEMENTATION OF SCIENTIFIC RESEARCH IN ECONOMICS AND MANAGEMENT. Економіка розвитку

							систем, 7(1), 136-143. https://doi.org/10.32782/2707-8019/2025-1-175. Білоус С. П. Система наукового пошуку: від методології до організації освітницького процесу. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія економічні науки. 2025. №3.

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	**ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)**	**Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН**	**Методи навчання**	**Форми та методи оцінювання**